

รายงานวิจัย

เรื่อง

ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อน
ทางภาษี

The Expectation of Personal Income Taxpayers on Tax
Deduction

โดย

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ปีการศึกษา 2557

ชื่องานวิจัย: ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี
ชื่อผู้วิจัย: พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา
ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี 2) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการหักลดหย่อนทางภาษี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เฉพาะบุคคลธรรมดาผู้เสียภาษีเงินได้ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร โดยเลือกจากเขตที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน จากประชากรทั้งหมด ใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบโดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพ สมรส อาชีพส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีรายได้ต่อเดือน 35,000 บาทขึ้นไป ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษีสำดับแรกจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ในการหักค่าลดหย่อนของบุคคลธรรมดา เกี่ยวกับ การจัดซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) มีค่าเฉลี่ย 3.77 รองลงมาจะเป็นเรื่องปัจจัยเกี่ยวกับดอกเบี้ยจากการซื้อ/เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์มีความคาดหวัง เกี่ยวกับ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงิน มีค่าเฉลี่ย 3.76 นอกจากนี้ยังพบว่า เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ ได้ทำการ ทดสอบ เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และ รายได้ ปัจจัยทั้งหมดนั้นไม่มีความแตกต่าง ระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 อาจเป็นเพราะ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เห็นความสำคัญของค่าลดหย่อนของผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดา

คำสำคัญ: รายการหักลดหย่อนทางภาษี ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

Research Title: The Expectation of Personal Income Taxpayers on Tax Deduction

Researcher: Panpen Sittipatna

Year: 2017

Abstract

This research aims to 1) study the expectation of personal income taxpayers on tax deduction. 2) To study the comparison of demographic characteristics of personal income taxpayers with respect to tax deduction. The samples used in the study were individual taxpayers living in Bangkok. By choosing from the densely populated areas. The sample size of 440 samples from the total population was analyzed by means of frequency, percentage, mean, standard deviation, and one-way ANOVA.

General information about the respondents about the research. Mostly female Majority of responded there are between 31-40 years old., Most of them are out of bachelor's degree, marital status, occupation most. To pursue a career Government / state enterprise income per month Number of respondents Most of them have income of 35,000 Baht or more. Expectation of individual income taxpayers on tax deduction. There will be an expectation about the RMF factor to deduct the most personal deductions on the purchase of unit trusts in a Retirement Mutual Fund. (RMF) has an average of 3.77, followed by a factor of interest from the purchase / rental of real estate. Exemption of income tax for the amount of money paid is a loan interest for the loan, with an average of 3.76. About the expectations of individual income taxpayers, tested on demographic assumptions, tested on gender, age, education level, occupational status, and income. Significant levels greater than 0.05 may be because respondents have seen the importance of personal income tax deduction.

Keywords: Tax deduction, personal income tax, personal income taxpayer expectation

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง” ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณายิ่งของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่ได้รับมอบทุนวิจัย รวมถึง ท่านรศ.ดร. ดวงตา สราญรัมย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยชี้แนะแนวทางในการศึกษาวิจัย ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของผลงานการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ในการจัดทำรายงานฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

การจัดทำรายงานครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์

พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา

กันยายน 2560

สารบัญ

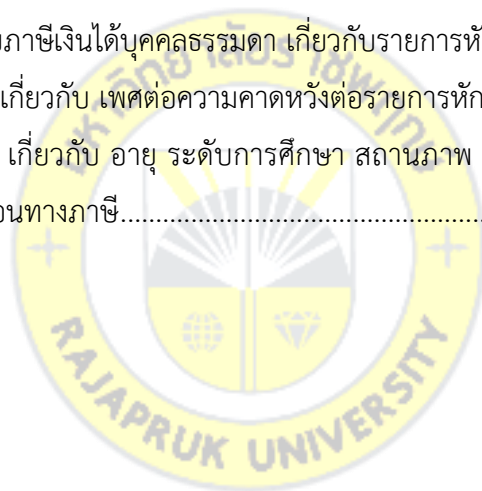
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.4 สมมติฐานการวิจัย	7
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง	9
2.2 ความรู้เกี่ยวกับประชากรในกรุงเทพมหานคร	13
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	16
2.4 ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี.....	21
2.5 ความรู้ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา.....	22
2.6 ความรู้เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) และ 40 (2)	26
2.7 ความรู้เกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	30
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทาง ภาษี	54
4.3 การทดสอบสมมติฐานลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อ รายการหักลดหย่อนทางภาษี	61
4.4 ข้อเสนอแนะ	63
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุปผลการวิจัย	64
5.2 อภิปรายผล	65
5.3 ข้อเสนอแนะ	66
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้.....	66
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	73
ภาคผนวก ข รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ.2557	80
ประวัติผู้วิจัย	83

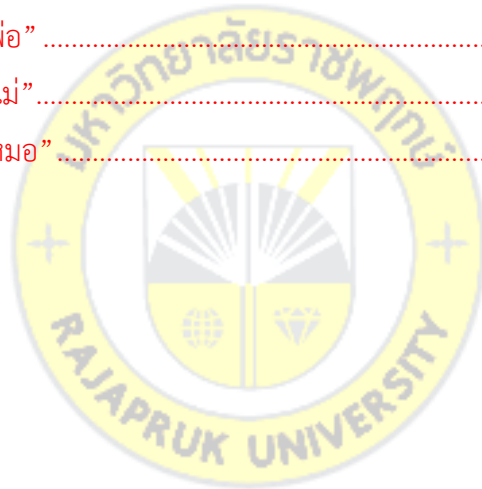
สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี 2559.....	3
1.2 รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559	4
2.1 รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ.2559 (ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก).....	14
2.2 รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559	39
3.1 สัตสวนของกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก.....	46
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี.....	54
4.3 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับ เพศต่อความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี.....	61
4.4 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่อความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี.....	63

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 องค์ประกอบของความคาดหวัง.....	10
3.1 ตัวละคร “เด็กหญิงข้าวหอม”	23
3.2 ตัวละคร “คุณพ่อ”	23
3.3 ตัวละคร “คุณแม่”	23
3.4 ตัวละคร “คุณหมอ”	24
4.1 ตัวละครสามมิติ “เด็กหญิงข้าวหอม”	38
4.2 ตัวละครสามมิติ “คุณพ่อ”	38
4.3 ตัวละครสามมิติ “คุณแม่”	38
4.4 ตัวละครสามมิติ “คุณหมอ”	39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางสภาวะค่าครองชีพที่ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ชมรมนักวิจัยไทยเพื่อความสุขชุมชน เปิดเผยผลวิจัยเชิงสำรวจมาสเตอร์โพล เรื่องอารมณ์ความรู้สึกของแกนนำชุมชนต่อบรรยากาศทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างแกนนำชุมชนจำนวนทั้งสิ้น 730 ชุมชน ระหว่างวันที่ 4-7 มีนาคม 2558 พบว่าประเด็นที่สนทนาพูดคุยกับคนรอบข้างมากที่สุดร้อยละ 30.8 คือ เศรษฐกิจตกต่ำประเด็นทางการเมือง-เศรษฐกิจ-สังคม ที่ทำให้รู้สึกเครียด ร้อยละ 31.4 ระบุค่าครองชีพ/การดำเนินชีวิต ร้อยละ 23.1 ระบุปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ/ขายไม่ได้ราคา และร้อยละ 17.5 ระบุความคืบหน้าในการปฏิรูปประเทศ (เดลินิวส์ :หมวดการเมือง, "โพล" เผยปมค่าครองชีพ ทำคนไทยเครียดสุด: 8 มีนาคม 2558) จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่า ปัญหาสินค้าราคาแพง/ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น การใช้จ่ายในสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเพิ่มขึ้นด้วยเงินเพื่อ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนสินค้า ทำให้ราคาสินค้ายิ่งสูงขึ้น ส่งผลเสียต่อผู้มีรายได้ประจำ เพราะรายได้เท่าเดิม แต่ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น ทำให้รายจ่ายเพิ่มขึ้นด้วย เจ้าหน้าที่และผู้มีเงินออมจะเสียเปรียบ เพราะมูลค่าของเงินลดลง ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากในการดำเนินชีวิตประจำวันในปัจจุบัน

เพราะประชาชนต้องการให้รัฐคุ้มครองสวัสดิภาพชีวิต และสนับสนุนวิถีการดำรงชีวิต ต่อมาเป็นการใช้อำนาจรัฐบังคับจัดเก็บโดยที่รัฐไม่มีข้อตกลงใดๆ จะตอบแทนประโยชน์ทางตรงใดๆ จากการเสียภาษีให้แก่ประชาชน เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมต่อต้านการเสียภาษี หลีกเลี่ยงภาษี หลบหลีกภาษี และการหย่อนยานในการชำระภาษี ดังนั้นรัฐจึงจำเป็นต้องหามาตรการทำให้ประชาชนยินยอมเสียภาษี ทั้งที่เป็น การบังคับโดยกฎหมาย ภาษี และการสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีเหตุผลที่เลือกวิจัยเรื่องความยินยอมในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรเพราะ 1) เป็นแหล่งรายได้ทางภาษีที่สำคัญของรัฐ 2) มีอัตราการหลีกเลี่ยงภาษีสูง 3) กรมสรรพากรยังไม่มีแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นการเฉพาะ และ 4) การบริหารจัดการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอกระบบภาษีเช่น การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และนวัตกรรมเทคโนโลยี เป็นต้น (พิชญะ อุทัยรัตน์, 2558) รัฐควรปรับปรุงแก้ไขประมวลรัษฎากรและอนุบัญญัติตามผลการวิจัยนี้ เพื่อให้ประชาชนสมัครใจยินยอม

เสียภาษีให้รัฐเพิ่มมากขึ้นโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกกระบวนการบริหารจัดการเก็บภาษีที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษี คือ สภาพการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ตลอดจนถึงการนวัตกรรมทางเทคโนโลยีของโลกพร้อมกันไปด้วยรายจ่ายรายการแรกที่ประชาชนต้องจ่ายทันทีที่เงินเดือนออก คือ ภาษี เพราะจะต้องถูกหักภาษีไว้ทันที ซึ่งเงินเดือนที่มีน้อยอยู่แล้วนั้นเมื่อถูกหักจะยิ่งน้อยลงไปอีก และเมื่อเงินเดือนมากขึ้นจะยิ่งถูกหักภาษีมากขึ้น ตัวเลข 30,000 บาทสำหรับการเป็นค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้ ซึ่งประกาศใช้บังคับปีภาษี 2535 ตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2534 เมื่อนำมาพิจารณาเกี่ยวกับค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นถือว่าน้อยมาก

ภาษีเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งทางด้านการคลังที่รัฐมีอำนาจในการจัดเก็บผ่านหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในการจัดทำกิจการสาธารณะของการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว สาธารณูปโภค และด้านอื่น ๆ ต้องนำเงินที่ได้จากการชำระภาษีของประชาชนเพื่อไปพัฒนาประเทศ โดยภาษีที่รัฐจัดเก็บนั้นมีหลายประเภทตามความแตกต่างของฐานภาษี ได้แก่ ภาษีอากรที่จัดเก็บจากฐานรายได้ ภาษีอากรที่จัดเก็บจากฐานการบริโภค และภาษีอากรที่จัดเก็บจากฐานความมั่งคั่งหรือทรัพย์สิน

มาตรการภาษีอากร ถือเป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ กรมสรรพากรเป็นส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่และควบคุมการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรโดยกำหนดหลักเกณฑ์บุคคลที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แหล่งเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทยและบุคคลที่ได้รับการยกเว้นฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ เงินได้สุทธิ ซึ่งได้มาจากเงินได้พึงประเมิน หักค่าใช้จ่าย และหักค่าลดหย่อน เงินได้พึงประเมินมีทั้งหมด 8 ประเภท แต่ละประเภทจะกำหนดหลักเกณฑ์การหักค่าใช้จ่ายไว้เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วกฎหมายกำหนดให้สามารถหักค่าลดหย่อนได้อีกคงเหลือเป็นเงินได้สุทธินำมาคูณกับอัตราภาษีเป็นภาษีที่ต้องชำระตามวิธีที่ 1 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใช้อัตราก้าวหน้า เมื่อคำนวณภาษีที่ต้องชำระวิธีที่ 1 แล้วต้องคำนวณภาษีที่ต้องชำระวิธีที่ 2 ด้วย โดยนำเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 ถึงประเภทที่ 8 รวมกันถ้าถึง 60,000 บาท ให้คูณด้วยร้อยละ 0.5 ภาษีวิธีใดมากกว่าให้ชำระวิธีนั้น นอกจากจะต้องชำระภาษีตอนสิ้นปีแล้ว มีเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5, 6, 7, 8 ต้องคำนวณภาษีที่ต้องชำระครึ่งปี (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร: 2557)

ตารางที่ 1.1 บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี 2559

เงินได้สุทธิ (บาท)	ช่วงเงินได้สุทธิ แต่ละชั้น (บาท)	อัตราภาษี ร้อยละ	จำนวนภาษี แต่ละชั้นเงินได้ (บาท)	จำนวนภาษี สูงสุดของชั้น (บาท)
1 – 150,000	150,000	ได้รับยกเว้น	0	0
150,001 – 300,000	150,000	5	7,500	7,500
300,001 – 500,000	200,000	10	20,000	27,500
500,001 – 750,000	250,000	15	37,500	65,000
750,001 – 1,000,000	250,000	20	50,000	115,000
1,000,001 – 2,000,000	1,000,000	25	250,000	365,000
2,000,001 – 4,000,000	2,000,000	30	600,000	965,000
4,000,000 บาทขึ้นไป	∞	35	∞	∞

หมายเหตุ: ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 470) พ.ศ.2551 ให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท แรกในปีภาษี 2551 เป็นต้นไป

ที่มา: ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 575) พ.ศ. 2556

จากตารางที่ 1.1 อาจสรุปได้ว่า ผู้มีเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) เงินเดือน ซึ่งมีรายได้ประจำจะเป็นผู้รับภาระเสียภาษีอย่างเต็มที่ตามอัตราภาษีข้างต้น เพราะว่าแหล่งที่มาของรายได้นั้นชัดเจน เสียภาษีตามขั้นต่ำตั้งแต่ร้อยละ 0 เมื่อมีเงินได้ไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี จนถึงขั้นบนสุด ร้อยละ 35 เมื่อมีรายได้เกินกว่า 4,000,000 บาท มากไปกว่านั้นกฎหมายยังกำหนดให้นายจ้างทำการทยอยหักเงินภาษีเข้ารัฐในรูปแบบภาษีหัก ณ ที่จ่าย เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระการเสียภาษีสำหรับผู้มีเงินได้ ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้เป็นจำนวนมากในคราวเดียวเมื่อถึงกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษี โดยให้เสียภาษีเป็นคราวไปทีละน้อยตามจำนวนเงินที่ได้รับแต่ละคราว และรัฐบาลจะมีรายได้เข้าคลังอย่างสม่ำเสมอตลอดปี ไม่ต้องรอถึงสิ้นปี ทำให้รัฐบาลบริหารงานได้อย่างคล่องตัวเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่ของบุคคลธรรมดาจึงต้องคอยกำกับติดตามเพื่อวางแผนการประหยัดภาษีให้มีประสิทธิภาพ

ในฐานะพลเมืองของประเทศทุกคนมีหน้าที่เสียภาษี เพื่อนำไปใช้ทำนุบำรุงประเทศชาติ การวางแผนเพื่อประหยัดภาษีเป็นการเตรียมการเพื่อเสียภาษีอย่างถูกต้องครบถ้วนและประหยัดที่สุด โดยเสียตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ไม่ต้องเสียซ้ำซ้อน หรือเสียมากกว่าที่ควรจะเป็น รวมทั้งเลือกใช้สิทธิ์ในการ

ลดหย่อนภาษีได้อย่างถูกต้อง การหักค่าลดหย่อน ซึ่งเกิดจากรายการต่าง ๆ ที่กฎหมายได้กำหนดให้หักได้เพิ่มขึ้นหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายแล้วเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีก่อนนำเงินได้ที่เหลือ ซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รายการหักค่าลดหย่อนกรณีต่าง ๆ สามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ค่าลดหย่อนตามสภาพและค่าลดหย่อนตามรายจ่ายของผู้มีเงินได้

ตารางที่ 1.2 รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559

รายการหักลดหย่อน	จำนวนเงิน สูงสุด (บาท)
ผู้มีเงินได้	30,000
สามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้	30,000
บุตร คนละ 15,000 บาท ไม่เกิน 3 คน	45,000
การศึกษาบุตร คนละ 2,000 บาท ไม่เกิน 3 คน	6,000
เบี้ยประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	100,000
เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญของผู้มีเงินได้หักค่าลดหย่อนได้ในอัตราร้อยละ 15 ของเงินได้ที่นำมาเสียภาษีเงินได้ในแต่ละปี	200,000
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) สามารถหักค่าลดหย่อนได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท (ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท ซึ่งไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้างให้หักจากเงินได้)	10,000
ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้ เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ไม่เกิน 15% ของเงินได้ ไม่เกิน 200,000 บาท	500,000
ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้	500,000
ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย	100,000
ค่าลดหย่อนบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท คนละ 30,000 บาท (สูงสุด 4 คน เพราะสามารถใช้สิทธิได้ทั้งบิดามารดาของผู้มีเงินได้และคู่สมรส)	120,000
เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา (ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท)	15,000

ตารางที่ 1.2 รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559 (ต่อ)

รายการหักลดหย่อน	จำนวนเงินสูงสุด (บาท)
ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ	60,000
เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม	7,200
เงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา ลดหย่อนได้ 2 เท่าของจำนวนเงินที่จ่ายไปจริง	ไม่เกิน 10% ของเงินได้สุทธิ
เงินบริจาค	ไม่เกิน 10% ของเงินได้สุทธิ
ค่าบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ หรือ ค่าที่พักให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม 1)..ค่าเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ สำหรับค่าบริการหรือค่าที่พัก ในการท่องเที่ยวภายในประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 2). ค่าใช้จ่ายกินเที่ยวช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท 3). ค่าท่องเที่ยวภายในประเทศ ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ 4). ค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการในประเทศ ให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระหว่างวันที่ 14 ธันวาคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท	15,000
ค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ต้องเป็นการซื้อสินค้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และต้องได้รับใบกำกับภาษีที่ระบุข้อความสินค้าทุกรายการเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	15,000

ที่มา: <http://www.rd.go.th/publish/557.0.html> กรมสรรพากร เข้าถึง 1 มกราคม 2560

การลงทุนสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อประหยัดภาษี จัดเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อน และยกเว้นเงินได้ด้านรายจ่าย เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้ ก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราภาษีด้วย ผู้เสียภาษีจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข รวมทั้งแนวทางการวินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ ในการลงทุนสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อประหยัดภาษี ด้วยว่าพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและเหมาะสมของที่ตั้ง เป็นจุดมุ่งหมายของชนต่างชาติเพื่อแสวงหาความมั่งคั่ง เป็นเมืองหลวงที่ไม่เพียงเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของอาเซียนด้วย โดยเป็นที่รวมของประชากรมากกว่า 10 ล้านคน ทั้งประชากรตามทะเบียนราษฎร ประชากรแฝง ประชากรที่เดินทางจากปริมณฑลโดยรอบที่เข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ และชาวต่างชาติ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) ของกรุงเทพฯ อาจมีมูลค่าถึง 3.5-4.5 ล้านล้านบาทในปี 2558 (งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช 2558, สำนักงบประมาณ, สำนักนายกรัฐมนตรี) ผลการจัดเก็บภาษีสรรพากรทั้งประเทศ ปีงบประมาณ พุทธศักราช 2557 รวมทั้งประเทศ 1,729,980.113 ล้านบาท เฉพาะในกรุงเทพมหานคร 1,118,444.367 ล้านบาท (<http://www.rd.go.th/publish/310.0.html>) จึงสามารถจัดได้ว่า กรุงเทพมหานครเป็นเมืองเศรษฐกิจที่แท้จริง เป็นเมืองนวัตกรรมทางการเงินที่เป็นศูนย์รวมธุรกรรมทางการเงิน การจ้างงานจึงมาก ตำแหน่งงานมาก รายได้จากภาษีมากตามไปด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการศึกษาความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี เพื่อนำข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมากที่ได้จากกวิจัยไปให้รัฐและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร นำไปใช้เพื่อปรับปรุงการหักลดหย่อนทางภาษีให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและทำให้สถาบันการศึกษาทราบแนวทางการบริการวิชาการการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้เสียภาษี สามารถให้ความรู้เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการหักลดหย่อนทางภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษีถัดไปและการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีของผู้เสียภาษีเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามสมควร

1.2 คำถามการวิจัย

ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีความคาดหวังที่จะมีการหักลดหย่อนทางภาษีอย่างไรบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี

1.3.2 เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบของลักษณะทางประชากรศาสตร์ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการหักลดหย่อนทางภาษี

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษีที่แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี และ ศึกษาการเปรียบเทียบของลักษณะทางประชากรศาสตร์ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการหักลดหย่อนทางภาษี ตามหลักเกณฑ์การภาษีอากรที่มีเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) และ 40 (2)

1.5.2 **ขอบเขตด้านประชากร** การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะบุคคลธรรมดาผู้เสียภาษีเงินได้ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร โดยเลือกจากเขตที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก ได้แก่ เขตสายไหม เขตบางแค เขตบางเขน เขตคลองสามวา เขตบางขุนเทียน เขตลาดกระบัง เขตดอนเมือง เขตประเวศ เขตหนองจอก เขตจตุจักร เขตจอมทอง เขตหนองแขม เขตบางกะปิ เขตบึงกุ่ม เขตมีนบุรี เขตภาษีเจริญ เขตบางซื่อ เขตดินแดง เขตลาดพร้าว และเขตทุ่งครุ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน จากประชากรทั้งหมด 3,125,564 คน

1.5.3 **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ใช้ช่วงระยะเวลาในการศึกษาข้อมูลในช่วงกำหนดระยะเวลาหลังยื่นแบบของปีภาษี 2557 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 เป็นต้นไป โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

1.5.4 **ขอบเขตด้านพื้นที่** สถานที่ที่ศึกษา คือ พื้นที่กรุงเทพมหานคร เฉพาะเขตการปกครองที่มีความหนาแน่นของประชากร 20 อันดับแรก (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2557) ประกอบด้วย เขตสายไหม เขตบางแค เขตบางเขน เขตคลองสามวา เขตบางขุนเทียน เขตลาดกระบัง เขตดอนเมือง เขตประเวศ เขตหนองจอก เขตจตุจักร เขตจอมทอง เขตหนองแขม เขตบางกะปิ เขตบึงกุ่ม เขตมีนบุรี เขตภาษีเจริญ เขตบางซื่อ เขตดินแดง เขตลาดพร้าว และเขตทุ่งครุ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ผู้เสียภาษี หมายถึง ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) และ 40 (2)

1.6.2 บุคคลธรรมดา หมายถึง บุคคลที่มีชีวิตทั่วไป มีเงินได้ถึงถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ประมวลกฎหมาย ราชการกำหนดไว้ มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยงานวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะบุคคลธรรมดา โดยถือเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) และ 40 (2)

1.6.3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดา เป็นภาษีทางตรงที่บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระภาษีไปยังผู้อื่นได้

1.6.4 ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ เงินได้สุทธิ อัตราภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นอัตราแบบก้าวหน้า ปีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือปีปฏิทินโดยถือเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) และ 40 (2) เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม และชำระภาษีภายในวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป สำหรับภาษีครึ่งปีจะคำนวณรายได้ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 30 มิถุนายน และชำระภาษีภายในวันที่ 30 กันยายน ในปีภาษีนั้น

1.6.5 ปีภาษี หมายถึง ปีประติทิน (ปฏิทิน) เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม ทุกปี

1.6.6 ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการความรู้สึก ความคิดเห็นของประชาชน ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.6.7 รายการหักลดหย่อนทางภาษี หมายถึง รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559 ตามตารางที่ 1.2

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 ทำให้รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรทราบความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี จะได้นำข้อมูลไปใช้เพื่อปรับปรุงการหักลดหย่อนทางภาษีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.7.2 ช่วยให้สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการการวิจัยไปกำหนดแนวทางการบริการวิชาการ การแก่สังคม ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เสียภาษีอากรต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสาร วรรณกรรม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี” โดยมีแนวคิดจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.2 ความรู้เกี่ยวกับประชากรในกรุงเทพมหานคร
- 2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- 2.4 ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี
- 2.5 ความรู้ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- 2.6 ความรู้เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) และ 40 (2)
- 2.7 ความรู้เกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

ความคาดหวังเป็นความคิด ความรู้สึก และความมุ่งหวังของบุคคล ดังนั้น จึงมีผู้ให้คำนิยามไว้หลายท่านดังนี้

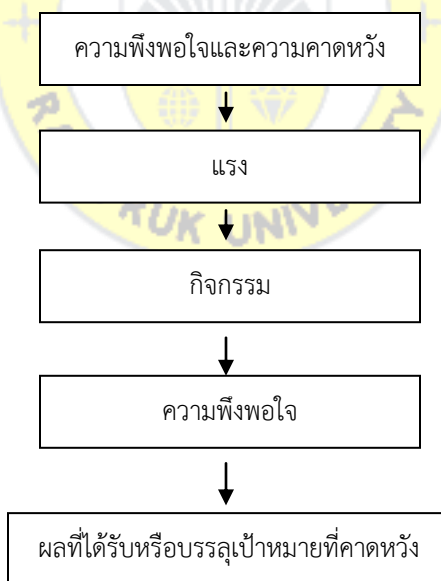
Edwin Locke (อ้างถึงใน ปริญญา สัตยธรรม, 2550) ที่เห็นว่าจิตใจของมนุษย์เรานั้น โดยธรรมชาติจะถูกกระตุ้นโดย เป้าหมาย ให้ต้องแสดงพฤติกรรมตามเป้าหมายและความตั้งใจของตน เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายให้สำเร็จ ทั้งนี้เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายให้สำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากมีความรู้สึกผูกพันตนเองกับเป้าหมายของการปฏิบัติงานที่ตั้งเอาไว้และตนเองมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าด้วย จึงยืนยันยึดที่จะกระทำจนบรรลุผลสำเร็จ

2. เป้าหมายที่มีความยากจะจูงใจให้คนทำงานได้ผลงานดีกว่าเป้าหมายง่าย
3. เป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจงย่อมจูงใจให้ทำมากกว่าเป้าหมายที่ไม่ชัดเจน

4. สิ่งจูงใจให้ทำงานจะไม่มี ความหมายต่อเป้าหมายหากไม่ได้ผูกพันสิ่งจูงใจไว้กับเป้าหมาย (Edwin Locke อ้างถึงใน สุภักฎาณี สุขสำราญ, 2544)

Victor H. Vroom (อ้างถึงใน รักชนก โสภพิศ, 2542) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคาดหวังว่ามี องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. Valance หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อผลลัพธ์ของการกระทำที่เกิดจากการ ทำงานระดับความพอใจที่บุคคลคาดหวังจะมาจากการให้คุณค่าต่อการทำงานถ้าเป็นงานที่มีคุณค่าสูง จะ มีความพึงพอใจสูงมากตามด้วย
2. Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องอุปกรณ์ วิธีทางที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ
3. Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ บุคคลหรืออินทรีย์ มีความ ต้องการหลายอย่าง ทุกชีวิตพยายามดิ้นรนแสวงหาอย่างน้อยที่สุด คือ ความต้องการอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่ อาศัย และยารักษาโรค ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วมีความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ จากความ ต้องการหลายสิ่งหลายอย่างนี้ ทำให้เกิดความพยายามกระทำการด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดด้วยสื่อหรือเครื่องมือ อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุความพอใจ เรียกว่า ความคาดหวังและความพอใจสิ่งต่าง ๆ ซึ่งแสดงเป็น แผนภาพประกอบดังนี้ (Victor H. Vroom อ้างถึงใน รักชนก โสภพิศ, 2542)

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบของความคาดหวัง

แรงจูงใจ เป็นผลจากค่านิยมที่บุคคลหนึ่งเชื่อว่าถ้ากระทำอย่างนั้นอย่างนี้แล้วจะได้ผลประการใด ตามมา สามารถคาดหวังได้เลย และผลที่ได้นั้นก็จะตอบสนองความต้องการของอินทรีย์ในระดับหนึ่ง

สรุปแล้วทฤษฎีการคาดหวังก็คือแรงจูงใจที่เกิดจากบุคคลที่มีความต้องการหลายอย่าง และเชื่อว่าถ้าดำเนินการวิธีนี้จะได้รับผลตอบแทนเช่นนั้น เมื่อเชื่อแล้วก็ตัดสินใจกระทำ ส่วนผลที่ได้รับนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความพอใจหรือไม่พอใจได้แต่มีแรงจูงใจให้ทำงานตาม ความเชื่อว่าจะเป็นอย่างที่คาดหวังไว้

อิทธิพลของความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน “ความคาดหวังว่าจะสำเร็จในการทำงาน” นั้นจะต้องบังเกิดขึ้นมากับบุคคลทุกคนเพราะถ้าหากไม่มีความคาดหวังแล้วก็คงจะท้อถอยไม่กล้าลงมือทำงาน สังเกตเห็นว่า คนที่ถูกบังคับให้ทำงานจะทำงานอย่างซังกะตาย เฉื่อยชา หมัดความพยายาม จึงยอมรับและเชื่อกันว่า “ความคาดหวัง” เป็นสิ่งที่จำเป็นมากต่อความสำเร็จในการทำงาน เพราะไม่ว่าการทำงานอย่างไรก็ตามผู้ทำงานมีความคาดหวังมาก ย่อมมีกำลังใจ ตั้งใจในการทำงานโอกาสที่จะสำเร็จในงานนั้นก็ย่อมจะมีมากด้วย ตรงกันข้ามถ้าคนใดทำงานด้วยความหวัง น้อย คนนั้นก็จะมี ความตั้งใจในการทำงานน้อย แนวโน้มที่จะสำเร็จก็จะมีน้อยตามไปด้วย ดังที่ Atkinson ได้กล่าวไว้ว่า “หากมีความหวังมาก ความตั้งใจในการทำงานก็จะมีมาก หากความหวังมีน้อยหรือไม่มีเลย จะขาดกำลังใจในการทำงาน หรือมีบางทีเพียงเล็กน้อย งานต่าง ๆ จะไม่สำเร็จ” และได้ตั้งข้อสังเกตไว้ 3 ลักษณะ คือ “หากบุคคลที่ทำงานสำเร็จระดับความคาดหวังในครั้งต่อ ๆ ไป จะสูงขึ้น แต่ถ้าล้มเหลวระดับความคาดหวังจะลดลง การจะทำงานนั้นซ้ำอีกหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความคาดหวังใหม่ที่เกิดขึ้นจากการทำงานนั้นไปแล้ว และการเปลี่ยนแปลงความคาดหวังนั้นเป็นผลของการเปลี่ยนแปลงการจูงใจ” แม้แต่การคาดหวังของบุคคลอื่นยังมีผลต่อบุคคลที่ถูกคาดหวัง เช่น Kelley ได้สรุปผลของการค้นคว้าของเขาว่า “ความคาดหวังของบุคคลอื่นมีอิทธิพลต่อกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับความคาดหวังอย่างมาก” ตัวอย่างเช่น พ่อแม่คาดหวังเอาไว้ว่า ลูกจะเป็นคนดี เรียนสำเร็จปริญญา ลูกผู้ถูกคาดหวังก็จะมีแนวโน้มจะทำตัวให้เป็นไปตามการคาดหวังของพ่อแม่ การคาดหวังเป็นแรงกระตุ้นจูงใจทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ การที่คนเราตั้งความหวังย่อมดี กล่าวไม่มีความหวังเสียเลย

ความคาดหวังกับสิ่งที่ทำได้จริง (Expectancy and Availability) “ความคาดหวัง” กับ “สิ่งที่ทำได้” มีอิทธิพลต่อความต้องการ กล่าวคือ เป็นตัวบันดาลให้ความต้องการมีความรุนแรงมากหรือน้อย

ความคาดหวัง (Expectancy) ความคาดหวังที่น่าจะเป็นไปได้ต่อความต้องการภายใต้อิทธิพลหรือผลรวมของประสบการณ์ในอดีต เช่น จากพ่อแม่ เพื่อน ครู การอ่าน สื่อมวลชน ฯลฯ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น ครูท่านหนึ่งมีความคาดหวังและพลังความต้องการสูงในอันที่จะเป็นครูดีเด่นของอำเภอ แต่ถูกเสียดสีถูกผู้ใหญ่บางคนกลั่นแกล้ง ถ้าไม่มากหนักหนานัก ความคาดหวังอาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปบ้างก็ไม่มากถึงกับเกิดความท้อถอย แต่ถ้าถูกขัดขวางหนักเข้า จะทำให้แรงจูงใจไม่มีพลังเหลืออยู่เลย

ถ้าประสบการณ์ที่ไม่ประสบความสำเร็จมีปริมาณที่สูงถึงจุด เขาจะเลิกล้มความพยายามที่จะไปให้ถึง จุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้

สิ่งที่ทำได้จริง (Availability) “สิ่งที่ทำได้จริง” เป็นตัวกำหนดความสำเร็จจุดมุ่งหมาย ที่ ความสามารถจะขึ้นไปถึงได้ของความต้องการ เช่น ถ้ามีแสงสว่างที่จะอ่านหนังสือให้จบเล่ม แต่บังเอิญ ไฟดับไม่มีแสงสว่าง จึงมีความคับข้องใจจึงต้องเข้านอนแทนการอ่านหนังสือจะเป็นไปได้ว่า สิ่งที่จะทำได้ จริงนั้น เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมสิ่งใหม่ ถ้าไม่สร้างความพอใจเพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมายได้ ความไม่สบายใจ คงจะยังมีอยู่และในที่สุดก็เลิกล้มความตั้งใจเหมือนกับการทดลองกับปลาในตู้กระจกเอาเหยื่อมาให้มันกิน ต่อมาเอากระจกมาถ่างเอาไว้ปลาพยายามจะกินเหยื่อ แต่กินไม่ได้เพราะติดกระจกปลาเกิดความคับข้องใจ และในที่สุดเลิกสนใจเหยื่ออีกภายหลังเอากระจกออกปลาก็ไม่กินเหยื่อ เพราะปลารู้สึกว่ามันไม่มี ความสามารถด้วยตัวของมันเองแล้ว มันจะเลิกพฤติกรรม (กินเหยื่อ) อันนั้น

เมื่อความคาดหวังไม่สมหวัง ถึงแม้จะมีแรงจูงใจก็ตาม ย่อมจะมีบ้าง บางครั้งไม่ประสบผลสำเร็จ หรือไม่ได้ผลดีตามที่คาดหวังไว้เพราะอาจจะมีอุปสรรคบางประการ ซึ่งอาจจะคิดไม่ถึงหรือ คาดคิดถึงก็ ตาม เมื่อประสบกับความไม่สำเร็จ บุคคลย่อมจะแสดงออกใน 2 ลักษณะ

1. เกิดความย่อท้อ ท้อแท้เบื่อหน่ายไม่กล้าทำอีกหรือหลบหนีไม่ยอมทำอีกเลย
2. พยายามหาทางศึกษาหาข้อบกพร่องเพื่อแก้ไขแล้วพยายามค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อทำให้งาน นั้นให้สำเร็จให้จงได้

ความหวังในความสำเร็จการทำงาน ทำให้บุคคลมีความมั่นใจในการทำงานของตนมากยิ่งขึ้น ถ้า เขาคาดได้ว่าสิ่งที่เขานั้นประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน เขาตั้งใจทำงานได้ดียิ่งขึ้น มีกำลังใจที่ ปฏิบัติงานนั้น เปอร์เซ็นต์ของความสำเร็จจะมีมากสมความคาดหมาย

กรรณก วงศ์พันธุ์เศรษฐ์ (2535) อธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคลได้รับอิทธิพล จาก วรูม (Vroom) ได้นำแนวคิดทฤษฎีชื่อว่า ทฤษฎี V.I.E. โดย V มาจากคำว่า Valance หมายถึง ความ พึงพอใจ I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ซึ่งเป็นวิธีที่จะนำไปสู่ ความพึง พพอใจ E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ โดยที่ บุคคลมีความ ต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง และทุกบุคคลมีการแสวงหาโดย อย่างน้อยที่สุด คือ ความต้องการด้านอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เมื่อปัจจัยดังกล่าวได้รับการตอบสนองแล้ว จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากความต้องการในหลายสิ่งหลาย อย่างทำให้เกิดความ พยายามที่จะกระทำด้วยตัววิธีการใดวิธีการหนึ่ง ด้วยสื่อหรือเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อบรรลุความ

พอใจหรือเพื่อให้ได้รับผลของการดำเนินการตามที่ได้แสดงความพยายาม เรียกว่า ความคาดหวังหรือความพึงพอใจในสิ่งต่าง ๆ

สกาวดี ดวงเด่น (2538) ให้ความหมายว่า ความคาดหวังเป็นสภาวะทางจิตซึ่งเป็นความรู้สึก นึกคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางอย่างว่าควรมีหรือจะเป็นหรือจะเกิดขึ้น

พิชยกร กาศสกุล (2545) ให้ความหมายว่า ความคาดหวังเป็นสิ่งที่ได้คาดหวังไว้เป็น ความเชื่อว่าสิ่งใดน่าจะเกิดขึ้นและเป็นไปตามความต้องการที่ได้คาดหวังเอาไว้

เกศสินี กลั่นบุศย์ (2540) พบว่า ความคาดหวัง หมายถึง การคาดคะเนหรือความมุ่งหวังของบุคคลที่มีต่อคนอื่นในการกระทำสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนาโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์การกระทำและอนาคต เพราะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในปัจจุบันย่อมคาดหวังในอนาคต

พิชยกร กาศสกุล (2545) ได้กล่าวถึงความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการ ความรู้สึกหรือความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งที่ได้ว่าควรมีหรือจะเป็นหรือจะเกิดขึ้นในสิ่งที่ดีที่ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่าทฤษฎีความคาดหวัง คือ การจูงใจจากบุคคลที่มีความต้องการหลายอย่างและเชื่อว่าถ้าดำเนินการวิธีนี้จะได้รับผลตอบแทน เช่น เมื่อเชื่อแล้วจะตัดสินใจทำส่วนผลที่ได้รับเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความพอใจหรือไม่พอใจ แต่มีแรงจูงใจให้ทำงานตามความเชื่อว่าจะเป็นอย่างที่คาดหวังไว้

2.2 ความรู้เกี่ยวกับประชากรในกรุงเทพมหานคร

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2559 กรุงเทพมหานครมีประชากร 5,692,284 คน เป็นชาย 2,695,519 คน เป็นหญิง 2,996,765 คน สัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 90 กล่าวคือ ในจำนวนประชากรเพศหญิง 100 คน มีจำนวนประชากร เพศชาย 90 คน จำนวนบ้านทั้งหมด 2,672,423 หลังคาเรือน มีจำนวนคนโดยเฉลี่ย 2.13 คนต่อหลังคาเรือน เมื่อพิจารณาประชากรรายเขต พบว่าเขตที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ เขตสายไหม มี 194,511 คน ส่วนเขตที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ เขตสัมพันธวงศ์ มีประชากรเท่ากับ 26,359 คน (แสดงตารางในภาคผนวก ข) ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก

ตารางที่ 2.1 รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ.2559 (ในเขตกรุงเทพมหานครที่มี
ความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก)

เขต	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	บ้าน (หลัง)
กรุงเทพมหานคร	2,695,519	2,996,765	5,692,284	2,672,423
เขตสายไหม	91,547	102,964	194,511	92,755
เขตบางแค	89,851	102,115	191,966	79,524
เขตบางเขน	90,960	99,699	190,659	97,256
เขตคลองสามวา	84,976	93,982	178,958	73,481
เขตบางขุนเทียน	82,163	90,981	173,144	80,667
เขตลาดกระบัง	80,628	87,681	168,309	80,578
เขตดอนเมือง	83,909	84,288	168,197	69,239
เขตประเวศ	78,671	87,693	166,364	78,953
เขตหนองจอก	79,435	83,163	162,598	56,769
เขตจตุจักร	75,228	85,138	160,366	99,740
เขตจอมทอง	74,894	81,136	156,030	63,846
เขตหนองแขม	71,781	81,394	153,175	57,298
เขตบางกะปิ	67,974	80,990	148,964	97,866
เขตบึงกุ่ม	66,737	78,777	145,514	69,412
เขตมีนบุรี	65,915	73,856	139,771	54,306
เขตภาษีเจริญ	60,665	68,573	129,238	51,625
เขตบางซื่อ	61,014	67,981	128,995	54,651
เขตดินแดง	59,275	67,985	127,260	56,790
เขตลาดพร้าว	55,637	66,559	122,196	53,475
เขตทุ่งครุ	56,184	63,165	119,349	47,824

ที่มา: ระบบสถิติทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
(ออนไลน์)

ความหนาแน่นประชากร พื้นที่เกษตรกรรมของกรุงเทพมหานครได้ลดลงมาเป็นลำดับ ผลสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินในปี พ.ศ. 2538 ระบุว่า กรุงเทพมหานครมีพื้นที่เพื่อการเกษตร 367,763 ไร่ ในปี พ.ศ. 2543 พื้นที่เกษตรได้ลดลงเหลือ 304,198 ไร่ และในปี พ.ศ. 2545 ได้ลดลงเหลือ 231,148.125 ไร่ โดยอัตราการลดลงประมาณ 3-4% ต่อปี ซึ่งพื้นที่เกษตรทั้งฝั่งตะวันออก - ตะวันตก จะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ใกล้เคียงกัน การทำเกษตรกรรมในพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้น จะแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยทางตะวันออก ได้แก่ พื้นที่ในเขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตลาดกระบัง เขตสายไหม และเขตสะพานสูง จะเป็นพื้นที่ทำนา ทำไร่ ส่วนพื้นที่ทางด้านตะวันตก ได้แก่ พื้นที่เขตทวีวัฒนา เขตตลิ่งชัน เขตหนองแขม เขตทุ่งครุ เป็นพื้นที่แปลงผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ สวนผลไม้ และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเป็นพื้นที่บ่อปลา นากุ้ง ในเขตบางขุนเทียน การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทเกษตรกรรม จะเป็นไปตามแนวโน้มการพัฒนาเมืองที่เกิดขึ้น และพื้นที่ถือครองการเกษตร จะมีความสัมพันธ์ที่แปรผกผันกับสภาพทางเศรษฐกิจและมูลค่าของที่ดินในแต่ละบริเวณ

อัตราการเพิ่มประชากร ช่วงปี พ.ศ. 2545-2546 มีประชากรเพิ่มขึ้น 62,448 คนหรือมีอัตราการเพิ่มร้อยละ 1,080 ส่วนใหญ่เขตชานเมืองมีอัตราการเพิ่มประชากรมาก เขตคลองสามวามีอัตราการเพิ่มประชากรมากที่สุด คือ ร้อยละ 7.241 เขตที่มีอัตราการเพิ่มประชากรในทางลบสูงสุด ได้แก่ เขตพระนคร ร้อยละ -2.707 ประชากรส่วนใหญ่ในเขตเมืองชั้นในมีอัตราการเพิ่มในทางลบ เขตชั้นในที่มีอัตราการเพิ่มทางลบ กล่าวคือ มีประชากรน้อยกว่าสถิติในปี พ.ศ. 2545 ทุกแขวงมีจำนวนถึง 14 เขต คือ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตราชเทวี เขตบางพลัด เขตบางกอกใหญ่ เขตสาทร เขตยานนาวา เขตบางคอแหลม เขตบางซื่อ เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตดินแดง และเขตคลองเตย เขตที่มีอัตราการเพิ่มประชากรทางบวกทุกแขวง มี 2 เขต คือ เขตจตุจักรและเขตพญาไท เขตต่อเมืองส่วนใหญ่มีอัตราการเพิ่มประชากรในทางบวก ส่วนเขตชานเมืองมีอัตราการเพิ่มประชากรทางบวกในทุกเขตทุกแขวง

การเกิด การตาย กรุงเทพมหานครมีจำนวนเด็กเกิดทั้งหมด 99,728 คน ลดลงจากปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 0.704 หากพิจารณาจำนวนเด็กเกิดตามกลุ่มพื้นที่เขต พบว่าในเขตเมืองชั้นในมีเด็กเกิดมากที่สุดเท่ากับ 76,280 คน โดยอยู่ในเขตราชเทวีมากที่สุด จำนวน 10,793 คน คนตายมีทั้งหมด 30,167 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2552 ร้อยละ 2.875 เขตที่มีจำนวนการตายมากที่สุดอยู่ในเขตธนบุรี คือ จำนวน 822 คน สาเหตุการตายของประชากรในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2545 เป็นลำดับหนึ่ง คือ ตายด้วยโรคมะเร็ง รองลงมา คือ อุบัติเหตุและการเป็นพิษและโรคเกี่ยวกับสมองและหลอดเลือด ตามลำดับ

การย้ายถิ่น ประชากรกรุงเทพมหานครมีการย้ายออกมากกว่าย้ายเข้า กล่าวคือ มีจำนวนประชากรที่ย้ายเข้ามาในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 376,532 คน คิดเป็นอัตราการย้ายเข้าต่อพันคน

เท่ากับ 82.07 จำนวนประชากร ที่ย้ายออก 408,440 คน คิดเป็นอัตราการย้ายออกต่อพันคนเท่ากับ 85.28 จำนวนการย้ายถิ่นสุทธิเท่ากับ -18,761 คน เมื่อพิจารณาตามกลุ่มพื้นที่เขต พบว่าการย้ายถิ่นสุทธิของประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเมืองชั้นในของกรุงเทพมหานครเกือบทุกเขต มีจำนวนผู้ย้ายออกมากกว่าจำนวนผู้ย้ายเข้า ยกเว้น เขตยานนาวาและเขตจตุจักรที่มีจำนวนผู้ย้ายเข้ามากกว่าผู้ย้ายออก เมื่อพิจารณาการย้ายถิ่นในกลุ่มพื้นที่เขตอื่นๆ ทุกกลุ่ม พบว่าส่วนใหญ่จำนวนผู้ย้ายเข้ามีมากกว่าจำนวนผู้ย้ายออก ยกเว้นเขตคันนายาว เขตสายไหม เขตภาษีเจริญ และเขตราชบุรีบูรณะ ที่มีจำนวนผู้ย้ายออกมากกว่าจำนวนผู้ย้ายเข้าเล็กน้อย พอสรุปได้ว่าการที่ประชากรกรุงเทพมหานครได้มีจำนวนลดลง แม้ว่าประชากรจะมีการย้ายออกมาก สาเหตุประการหนึ่ง คือ มีประชากรจำนวนหนึ่งเคลื่อนย้ายระหว่างเขตการปกครองภายในกรุงเทพมหานคร คือย้ายจากเขตเมืองชั้นในไปอยู่ยังเขตต่อเนื่อง โดยเฉพาะเขตชานเมืองมีการย้ายถิ่นสุทธิในอัตราที่สูงกว่าเขตอื่น ๆ

โครงสร้างประชากร ประชากรวัยเด็ก อายุ 0-14 ปี มี 992,975 คน ประชากรเพศชายมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย เพศชายเท่ากับ 508,275 คน ส่วนเพศหญิงมี 484,700 คน ประชากรวัยทำงานหรือช่วงอายุระหว่าง 15-59 ปี มี 3,804,183 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 เป็นเพศชายเท่ากับ 1,803,561 คน หรือร้อยละ 30.9 เป็นเพศหญิง 2,000,622 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 ส่วนประชากรวัยสูงอายุ (อายุ 60-75 ปีขึ้นไป) มี 524,000 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 เป็นเพศชาย 222,801 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ส่วนเพศหญิงมี 301,199 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2

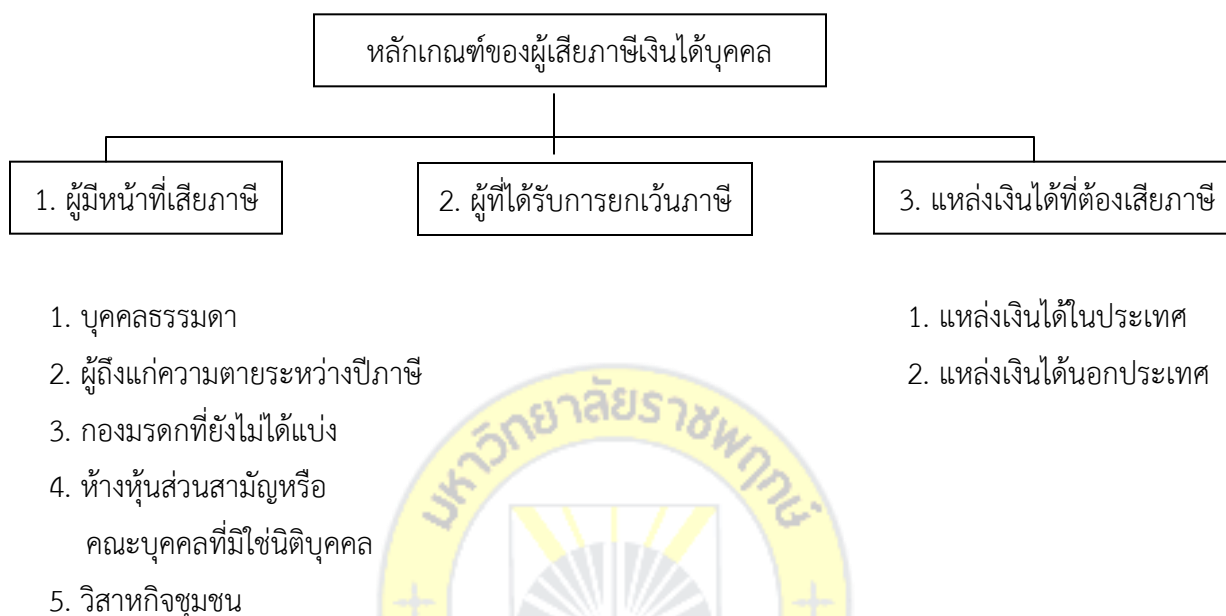
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.3.1 ความหมายของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดา ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชันติบุคคล เป็นภาษีทางตรงที่บุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระภาษีไปยังผู้อื่นได้

ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือเงินได้สุทธิ อัตราภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นอัตราแบบก้าวหน้า ปีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือปีปฏิทินโดยถือเงินได้พึงประเมิน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม และชำระภาษีภายในวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป สำหรับภาษีครึ่งปีจะคำนวณรายได้ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 30 มิถุนายน และชำระภาษีภายในวันที่ 30 กันยายน ในปีภาษีนั้น

โครงสร้างของภาษีอากรอย่างแรกจะกำหนดว่าผู้ที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี หรือยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเงินได้ที่เกิดขึ้นจากแหล่งในหรือนอกประเทศที่ต้องชำระภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทยต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้คือ

ภาพที่ 1.2 สรุปหลักเกณฑ์ของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ที่มา: <http://www.rd.go.th/publish/557.0.html> กรมสรรพากร เข้าถึง 1 ,มกราคม 2560

2.3.2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.3.2.1 บุคคลธรรมดา หมายถึง บุคคลที่มีชีวิตทั่วไป มีเงินได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้ มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.3.2.2 ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี ที่มีเงินได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ประมวลกฎหมายรัษฎากรกำหนดไว้ในปีภาษีนั้น โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกของผู้ถึงแก่ ความตายเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีแทนผู้ถึงแก่ความตาย

2.3.2.3 กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ในปีภาษีถัดจากปีที่ผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตายกองมรดกของผู้ตายนั้นยังไม่ได้แบ่งให้กับทายาทโดยเด็ดขาดและกองมรดกนั้นมีเงินได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ประมวลกฎหมายรัษฎากรกำหนดไว้ในปีภาษีนั้น โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้

ครอบครองทรัพย์สินของกองมรดกเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีแทนกองมรดกดังกล่าว

2.3.2.4 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ความหมายของห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคล หมายถึง บุคคลธรรมดาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงร่วมทุนกันเป็นหุ้นส่วนกัน ไม่ว่าจะเงิน แรงงาน หรือทรัพย์สิน เพื่อร่วมกันทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ที่กล่าวมาทั้งหมดคือองค์ประกอบที่เหมือนกันของห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคลและคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล สำหรับส่วนที่ต่างกันก็คือวัตถุประสงค์ ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคลมีวัตถุประสงค์ในการทำกิจการร่วมกันเพื่อแสวงหากำไรและนำผลกำไรที่ได้นั้นมาแบ่งปันระหว่างหุ้นส่วน ส่วนวัตถุประสงค์ของคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลไม่จำเป็นต้องแบ่งปันผลกำไรกัน

2.3.2.5 วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ต้องจดทะเบียนและได้รับใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจากรมส่งเสริมการเกษตรตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 ถ้ามีเงินได้พึงประเมินเกิน 1,200,000 บาทในปีภาษีให้นำเงินได้ทั้งหมดมาคำนวณภาษี

2.3.3 ผู้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาฉบับต่าง ๆ คำสั่งและประกาศคณะปฏิวัติฉบับต่าง ๆ และกฎหมายอื่น ดังนี้คือ

2.3.3.1 บุคคลตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจหรือทางเทคนิคระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ

2.3.3.2 เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เชี่ยวชาญขององค์การสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทย เมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพันให้ยกเว้นตามอนุสัญญาหรือความตกลง

2.3.3.3 บุคคลในคณะทูต บุคคลในคณะกงสุล และบุคคลที่ถือว่าอยู่ในคณะทูตตามความตกลง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักก้อยที่ก้อยปฏิบัติต่อกัน

2.3.3.4 บุคคลตามสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้หรือ ได้ทำกับรัฐบาลต่างประเทศ

2.3.3.5 เจ้าของสวณยางเฉพาะเงินสงเคราะห์การทำสวณยางที่ได้รับตาม พ.ร.บ. กองทุนสงเคราะห์การทำสวณยาง พ.ศ.2503

2.3.3.6 บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติอเมริกัน ซึ่งเป็นลูกจ้างหรือพนักงานของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นคู่สัญญากับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในการเข้ามาประกอบกิจการเกี่ยวกับงานบำรุงรักษายุทธปัจจัยและงานที่เกี่ยวข้องในราชอาณาจักรอันเป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นทำไว้กับรัฐบาลอเมริกา ตามโครงการที่รัฐบาลไทยเห็นชอบด้วย และบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น มิได้ประกอบกิจการอื่น โดยลูกจ้างพนักงานดังกล่าวนั้นได้เข้ามาในราชอาณาจักรเฉพาะ เพื่อปฏิบัติงานของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

2.3.3.7 ยกเว้นให้แก่บุคคลตามที่กำหนดไว้ในความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เกี่ยวกับสำนักงานใหญ่ขององค์การรัฐมนตรีแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในประเทศไทย ซึ่งได้แก่

(1) ผู้อำนวยการซีเมสหรือพนักงานใด ๆ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ทำการแทนผู้อำนวยการซีเมส

(2) พนักงานระหว่างประเทศซึ่งมีชื่อส่งไปและได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ของไทยที่เหมาะสมแล้ว โดยได้รับยกเว้นจากภาษีทางตรงทั้งปวงสำหรับเงินเดือน และรายได้ซึ่งองค์การได้จ่ายให้

(3) ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษา นอกจากพนักงานซีเมส ผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อซีเมส

2.3.3.8 เงินได้ที่ผู้ว่าการ ผู้ว่าการสำรอง กรรมการ กรรมการสำรอง พนักงานลูกจ้างรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติงานของธนาคารพัฒนาเอเชีย ได้รับจากธนาคารดังกล่าว

2.3.4 แหล่งเงินได้ที่จะต้องเสียภาษี

แหล่งเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับประเทศไทยมีที่มาทั้งในประเทศไทยและนอกประเทศ ที่จะต้องนำไปรวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยพิจารณาหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.3.4.1 แหล่งเงินได้ที่เกิดในประเทศไทย หมายถึง กรณีที่ผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 มีแหล่งเงินได้เกิดในประเทศไทยในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจาก

- (1) หน้าที่งานที่ทำในประเทศไทย หรือ
- (2) กิจการที่ทำในประเทศไทย หรือ
- (3) กิจการของนายจ้างในประเทศไทย หรือ
- (4) ทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้มีเงินได้นั้นจะเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยหรือไม่ และไม่ว่าเงินได้พึงประเมินนั้นจะจ่ายในหรือนอกประเทศก็ตาม ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้เสมอ

2.3.4.2 แหล่งเงินได้ที่เกิดนอกประเทศไทย หมายถึง กรณีผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 มีแหล่งเงินได้เกิดนอกประเทศในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเนื่องจากหน้าที่งานที่ทำในต่างประเทศ หรือกิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ แหล่งเงินได้นอกประเทศ มีหน้าที่จะต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทยก็ต่อเมื่อครบองค์ประกอบทั้ง 3 ข้อดังต่อไปนี้

- (1) แหล่งเงินได้นอกประเทศ
- (2) ต้องเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยในปีภาษีนั้น และ
- (3) ได้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษีที่เกิดเงินได้

คำว่า “ผู้อยู่ในประเทศไทย” หมายความว่า ผู้อยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมเวลาทั้งหมดถึง 180 วันในปีภาษีใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยในปีภาษีนั้น

2.3.5 ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บจากรายได้ของบุคคลธรรมดา บุคคลที่มีรายได้ถือว่ามีความสามารถในการเสียภาษี ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคือเงินได้สุทธิ ซึ่งจะได้จากสมการนี้คือ

$$\text{เงินได้สุทธิ} = \text{เงินได้พึงประเมิน} - \text{ค่าใช้จ่าย} - \text{ค่าลดหย่อน}$$

เงินได้พึงประเมินกฎหมายกำหนดไว้ 8 ประเภทตามมาตรา 40 (1) ถึง (8) เงินได้พึงประเมินแต่ละประเภทจะกำหนดหลักเกณฑ์การหักค่าใช้จ่ายเอาไว้เป็นอัตราร้อยละ และมาตรา 40(5) (6) (7) และ (8) สามารถเลือกหักตามความจำเป็นและสมควรได้ สำหรับค่าลดหย่อนกฎหมายกำหนดให้หักตามสถานภาพของผู้มีเงินได้ 4 กรณี และตามรายจ่าย 10 กรณี รวมทั้งหมด 14 กรณี เมื่อคำนวณเงินได้สุทธิได้แล้วนำไปคูณกับอัตราภาษีก้าวหน้าตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ต้องชำระวิธีที่ 1 แล้วคำนวณภาษีที่ต้องชำระวิธีที่ 2 โดยนำเงินได้พึงประเมินมาตรา 40(2) ถึง (8) รวมกัน ถ้าถึง 60,000 บาท นำไปคูณกับอัตราร้อยละ 0.5 เป็นภาษีที่ต้องชำระวิธีที่ 2 วิธีใดได้ภาษีที่มากกว่าให้ชำระภาษีวิธีนั้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี

ระบบภาษีที่ดีนั้นจะต้องได้รับการร่วมมือในการเสียภาษีด้วยดีจากประชาชน กล่าวคือประชาชนที่มีหน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐนั้น จะยินยอมเสียภาษีให้แก่รัฐด้วยดีโดยไม่พยายามหลบเลี่ยงหรือหนีภาษี ทั้งนี้เพราะว่าการที่ประชาชนให้ความร่วมมือในการเสียภาษีจะทำให้รัฐบาลเก็บภาษีได้มาก และเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บน้อย ในกรณีตรงข้ามหากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเสียภาษีแก่รัฐแล้ว จะทำให้รัฐบาลประสบกับความยุ่งยากในการจัดเก็บภาษีมากซึ่งจะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสูง และจัดเก็บภาษีได้น้อย ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย

ดังนั้น ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการจัดเก็บภาษีคือ ทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชาชนให้ความร่วมมือหรือยินยอมเสียภาษีแก่รัฐด้วยความสมัครใจ การที่ประชาชนจะยินยอมเสียภาษีแก่รัฐบาลด้วยความสมัครใจหรือมีจิตสำนึกในการเสียภาษีมากน้อยแค่ไหนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ มากมาย ดังต่อไปนี้

2.4.1 การเห็นความสำคัญของการเสียภาษี ถ้าหากประชาชนผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีนั้นเห็นถึงประโยชน์หรือความสำคัญของการเสียภาษีแล้ว ความยินยอมหรือการให้ความร่วมมือ ในการเสียภาษีแก่รัฐบาลก็จะมีมาก แต่ในกรณีตรงกันข้ามถ้าหากประชาชนมองไม่เห็นประโยชน์ของภาษีที่ตนเสียไปแล้ว ความยินยอมเสียภาษีของประชาชนจะต่ำ

2.4.2 ประสิทธิภาพในการบริหารงานและการใช้จ่ายเงินของรัฐ ความสมัครใจในการเสียภาษีของประชาชนนั้น อาจพิจารณาได้จากประสิทธิภาพในการบริหารงาน และประสิทธิภาพ ในการใช้เงินของรัฐบาล ถ้าหากการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเงินภาษีอากรได้ถูกนำไปใช้อย่างคุ้มค่าแล้ว ก็จะช่วยให้ความสมัครใจในการเสียภาษีของประชาชนมีมาก แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าหากรัฐบาลบริหารงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพและใช้งบประมาณแบบล้าผลาญและไม่เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นแล้ว ความสมัครใจที่จะเสียภาษีของประชาชนก็จะมีน้อย การควบคุมประสิทธิภาพในการบริหารงานและการใช้เงินของรัฐบาลนั้น อาจทำได้โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม และมีส่วนควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐบาล โดยผ่านกลไกของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของประเทศ และจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อประเทศมากขึ้น ในเรื่องนี้ปรากฏว่าประเทศที่มีการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นนั้น ความสำนึกถึงหน้าที่การเสียภาษี แก่ท้องถิ่นของประชาชนก็มักมีสูง ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนผู้เสียภาษีนั้น ได้มองเห็นถึงความสำคัญของการเสียภาษีที่ตนได้เสียให้แก่ท้องถิ่น

2.4.3 ความเป็นธรรมในการเสียภาษี การที่จะทำให้ประชาชนผู้เสียภาษีแต่ละคนให้ความร่วมมือในการเสียภาษีให้แก่รัฐบาลนั้น ระบบของภาษีอากรที่จัดเก็บนั้น จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีทุกคนด้วย ความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีนั้น จะต้องพิจารณาทั้งความเป็นธรรมในการเก็บภาษีแต่ละประเภทและความเป็นธรรมในการบริหารการจัดเก็บด้วย กล่าวคือ ภาษีที่เก็บนั้นควรจะเก็บจากประชาชนทุกกลุ่ม อย่างทั่วถึง มิใช่มุ่งจะเก็บจากผู้เสียภาษีกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะนอกจากนี้ในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีแต่ละชนิดนั้น จะต้องเก็บจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีชนิดนั้นอย่างทั่วถึงและอย่างเสมอภาค ในกรณีที่มีการจัดเก็บไม่ทั่วถึงหรือมีการเลือกปฏิบัตินั้น จะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในหมู่ผู้เสียภาษีชนิดนั้น ซึ่งจะเป็นเหตุผลสำคัญทำให้ประชาชนพยายามหลบเลี่ยงการเสียภาษี

2.4.4 การลงโทษของกฎหมาย และการลงโทษของสังคม เนื่องจากภาษีเป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับการจัดเก็บเงินได้หรือผลประโยชน์ไปจากประชาชน ดังนั้น ประชาชนย่อมไม่อยากจะเสียผลประโยชน์ของตนแก่รัฐบาล นอกเสียจากว่าผู้เสียภาษีนั้นจะเห็นถึงความสำคัญของภาษีและรัฐบาลหรือสังคมมีการลงโทษผู้มีเจตนาหลบเลี่ยงภาษีอย่างรุนแรง การป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีจะทำได้ผล เมื่อมีการลงโทษโดยกฎหมาย และการลงโทษโดยสังคม

2.5 แนวคิดในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.5.1 เหตุผลในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นับเป็นภาษีที่มีศักยภาพสูงสุดในการบรรเทาภาษีต่าง ๆ ที่เรียกเก็บในระบบเศรษฐกิจและเป็นภาษีที่น่าเรียกเก็บมากขึ้นที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะโครงสร้างของภาษีเงินได้นั้นเองเงินได้เป็นฐานครอบคลุมสมาชิกในสังคมมากที่สุดคือสมาชิกในสังคมต้องมีเงินได้ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นอย่างน้อยเมื่อมีการจัดเก็บภาษีเงินได้ก็ทำให้มีสมาชิกจำนวนมากที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีชนิดนี้ (ภายใต้เงื่อนไขความสามารถในการบริหารการจัดเก็บของเจ้าหน้าที่) ซึ่งอาจไม่เป็นความจริงถ้าหากเรียกเก็บภาษีนั้น ๆ ที่อาศัยความสามารถในการบริหารจัดการเก็บในระดับเดียวกันอีกประการหนึ่ง เงินได้ที่เป็นฐานที่สัมพันธ์กับผู้เสียภาษีเงินได้ (เฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) ซึ่งกำหนดให้สัมพันธ์กับระดับความสามารถของผู้เสียภาษีได้อย่างใกล้ชิดผู้เสียภาษีไม่มีโอกาสผลักภาระภาษีเงินได้ไปสู่องค์กรอื่นได้ซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของการเก็บภาษีประเภทนี้โดยที่ภาษีเงินได้เป็นภาษีทางตรง ผลกระทบต่อราคาสัมพัทธ์และระดับผลผลิตของสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในสังคม จึงเกิดขึ้นในลักษณะที่บิดเบือนความเป็นจริง น้อยกว่าภาษีทางอ้อมอื่น ๆ เช่น ภาษีศุลกากรและภาษีสรรพสามิต เป็นต้น (ไกรยุทธ ชีรตยาคินันท์, 2521) ยิ่งไปกว่านั้น ความสามารถที่จะเสียภาษีของผู้เสียภาษีก็นิยมให้ละเอียดอ่อนได้โดยอนุโลมภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ที่กระทบกระเทือนระดับความสามารถ

ที่จะเสียภาษีเข้าไปในโครงสร้างของภาษีทำให้สามารถเรียกเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าในลักษณะเข้มข้นตามความต้องการของสังคม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี กล่าวได้ว่า เพราะความคล่องตัวในการปรับให้เข้ากับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของผู้เสียภาษีนี้เอง ทำให้ภาษีเงินได้ในภาคปฏิบัติมีบทบัญญัติต่าง ๆ ที่นำความสับสนมาสู่โครงสร้างของภาษีในขณะที่มันสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีในกลุ่มต่าง ๆ และขยายช่องโหว่ในการหลีกเลี่ยงหรือลดระดับภาษีเงินได้ ดังนั้น ความยืดหยุ่นภาษีดัดแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ได้ดีก็เป็นคุณสมบัติที่ให้ทั้งคุณและโทษไปพร้อม ๆ กัน เมื่อประเทศพัฒนา มีรายได้ประชาชาติสูงขึ้น ภาษีเงินได้ก็จะเป็นภาษีที่นำรายได้มาสู่รัฐในระดับที่สูงขึ้นและรายได้ที่เพิ่มขึ้นนี้ก็จะมีโอกาสเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติอีกด้วยซึ่งเป็น ลักษณะที่สำคัญเมื่อรัฐบาลขยายตัวมีภาระรายจ่ายสาธารณะที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเป็นภาษีที่ทำรายได้ให้แก่รัฐในระดับสูงและมีขอบข่ายครอบคลุมกว้างขวางภาษีเงินได้จึงเป็นเครื่องมือนโยบายเศรษฐกิจได้ดัดอีกด้วย (ไกรยุทธ ธีรตยาศินันท์, 2521)

2.5.2 เป้าหมายการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล ภาษีเงินได้เป็นภาษีชนิดหนึ่งที่แม้จะสามารถจัดเก็บได้เพียงจำนวนน้อยนิดแต่ส่งผลต่ออำนาจในการบริโภคได้ นั่นคือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นภาษีที่ยินยอมให้หักค่าใช้จ่ายจากผลประโยชน์ที่ได้รับ และยังให้การยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ในบางประเภท เป็นที่ยอมรับว่าภาษีเงินได้มีบทบาทต่อความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจการบริโภคกับรายได้ในที่กำลังพัฒนาบุคคลและครอบครัวได้รับการยกเว้น ภาษีต่ำกว่าผู้ทำงานมากทั้งที่พวกเขาต้องบริโภค ในบางประเทศกำหนดให้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น จำกัดอำนาจการใช้จ่ายโดยให้มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ ซึ่งยินยอมให้หักไว้ให้เพียงพอกับภาษีที่ควรจะต้องจ่าย ทำให้หลีกเลี่ยงภาษีได้ยาก การจัดเก็บภาษีอากรนอกเหนือจากวัตถุประสงค์หลักในการหารายได้ มาใช้จ่ายในกิจการของรัฐแล้ว รัฐยังนำมาใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ดังนี้

2.5.2.1 เพื่อควบคุมหรือส่งเสริมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลสามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการควบคุมการผลิต หรือการดำเนินธุรกิจบางชนิดที่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อเศรษฐกิจโดยรวม เช่น ใช้วิธีการเก็บภาษีในอัตราที่สูงเพื่อให้สินค้ามีราคาแพงประชาชนจะได้ลดการบริโภคสินค้านั้นหรือให้การส่งเสริมธุรกิจบางชนิดด้วยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกระตุ้น ให้มีการลงทุนมากขึ้น

2.5.2.2 เพื่อการกระจายรายได้และทรัพย์สินให้เป็นธรรมเพื่อที่ประชาชนจะได้มีรายได้ และทรัพย์สินเท่าเทียมกัน หรือใกล้เคียงกันไม่มีความเหลื่อมล้ำในสังคมก่อให้เกิดความเป็นธรรม รัฐบาลจึงมีหน้าที่กระจายรายได้ และทรัพย์สินในสังคมให้เป็นธรรมโดยนำมาตรการภาษีอากรมาช่วย เช่น ใช้ อัตราภาษีก้าวหน้า ภาษีทรัพย์สิน ภาษีมรดก เก็บภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยในอัตราสูง

2.5.2.3 เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในด้านราคาสินค้าคงที่และการจ้างงานมีอัตราสูง ไม่เกิดภาวะเงินเฟ้อ และเงินฝืด และรักษาดุลการค้า ดุลการชำระเงินให้มีเสถียรภาพ เช่น ในภาวะเงินเฟ้อก็ต้องเก็บภาษีเงินได้มากขึ้นเพื่อลดการใช้จ่ายของประชาชนหรือในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ คนว่างงาน อาจยกเว้นหรือลดอัตราภาษีเพื่อกระตุ้นให้มีการบริโภคและการลงทุนมากขึ้น (Shoup, 1989)

2.5.3 วัตถุประสงค์การจัดเก็บภาษี สามารถสรุปวัตถุประสงค์ได้ 6 ประการ ได้แก่

2.5.3.1 ภาษีอากรเพื่อรายได้ (Taxation for Revenue) ในสมัยก่อนภาระหน้าที่ของ รัฐบาลอยู่ในวงแคบคือมีหน้าที่ เฉพาะการรักษาความสงบภายใน และป้องกันภัยจากการรุกรานของศัตรู ภายนอกประเทศเท่านั้นแต่ใน ปัจจุบันภาระหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินในการบริหารงานตามหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปจึงเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัวและแหล่งที่มาแห่ง รายได้อันสำคัญของรัฐก็คือเงินได้จาก ภาษีอากร ภาษีอากรที่จะทำรายได้ดีจะต้องมีความยืดหยุ่น พอสมควรคือสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะ เศรษฐกิจได้ไม่ว่าเศรษฐกิจจะอยู่ในภาวะอย่างไรก็สามารถ ทำรายได้ให้แก่รัฐอย่างสม่ำเสมอซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นภาษีทางตรง

2.5.3.2 ภาษีอากรเพื่อการควบคุม (Regulatory Taxation) เนื่องจากภาษีเงินได้มี ลักษณะบังคับอยู่ในตัว ซึ่งหมายความว่าบุคคลทุกคนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรให้รัฐจะหลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่อ เป็นเช่นนี้ ภาษีอากรจึงมีส่วนในการจำกัดการอุปโภคบริโภคของบุคคลโดยปริยายเพราะเมื่อรายได้ส่วน หนึ่งต้องถูกกันเอาไว้เพื่อการเสียภาษีอากรเช่นนี้รายได้ส่วนที่เหลือสำหรับใช้จ่ายใช้สอยในการอุปโภค บริโภคก็ย่อมต้องลดลง และด้วยลักษณะบังคับดังกล่าวภาษีอากรจึงทำหน้าที่ในการควบคุมไปด้วยในตัว เมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะควบคุมหรือลดปริมาณการอุปโภคบริโภคสินค้าชนิดใดก็ตาม รัฐบาลมักใช้ภาษี อากรเป็นเครื่องมือโดยการ จัดเก็บจากสินค้าชนิดนั้น ๆ เช่น สินค้าฟุ่มเฟือยสินค้าที่เป็นภัยต่อสุขภาพ อนามัยและสังคม ซึ่งได้แก่ สุรา ยาสูบ และไฟ เป็นต้น

2.5.3.3 ภาษีอากรเพื่อการกระจายรายได้ (Taxation for Income Distribution) ได้เป็น ที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า รายได้ของประชาชนในประเทศที่เจริญแล้วมักจะไม่แตกต่างกันมากและ ลักษณะดังกล่าวนี้ ต่างก็เป็นสิ่งที่ปรารถนาของทุกประเทศเกี่ยวกับเรื่องนี้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ถือว่า เป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐบาล ที่จะต้องพยายามหาทางลดความไม่เท่าเทียมกันในรายได้ (Inequality of

Income) ให้น้อยลง วิธีหนึ่งที่สามารถจะกระทำได้คือ ใช้นโยบายภาษีอากรเป็นเครื่องมือ โดยการจัดเก็บภาษีอากรในอัตราก้าวหน้า (Progressive Rate) ให้ผู้ที่มีรายได้มากต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้นเรื่อยๆ การเก็บภาษีอากรด้วยอัตราดังกล่าว นอกจากจะช่วยสร้างสรรค์ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นในสังคม เพราะเป็นการลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนแล้วยังมีส่วนลดปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางด้านสังคมและการเมืองเป็นอย่างมาก อีกด้วยแต่อาจมีผลเสียอันเป็นสาเหตุทำให้ความปรารถนาหรือความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้เสียภาษีน้อยลงไป ทั้งนี้เพราะผู้เสียภาษีมีความรู้สึกว่าการหารายได้เพิ่มมากขึ้นทำให้ต้องเสียภาษีเพิ่มมากขึ้นด้วยเลยหมดกำลังใจที่จะทำงาน

2.5.3.4 ภาษีอากรเพื่อใช้ชำระหนี้สินของรัฐบาลในประเทศด้อยพัฒนาหรือประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในเอเชียความจำเป็นที่จะต้องกู้เงินจากต่างประเทศมาลงทุนสร้างปัจจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานทางเศรษฐกิจไว้รองรับความเจริญอันเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะในการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้จำเป็นต้องมีรากฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคงการลงทุนที่เกี่ยวกับการปูพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การสร้างถนน การสร้างเขื่อน ท่าเรือและการพลังงานต่าง ๆ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเก็บภาษีจากผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยที่กู้ยืมมาลงทุน

2.5.3.5 ภาษีอากรเพื่อเป็นเครื่องมือในนโยบายทางธุรกิจ รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ สามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือสนับสนุนหรือจำกัดการลงทุนของธุรกิจบางประเภท ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ โดยการลดเก็บภาษีหรือการลดอัตราภาษีให้กับการลงทุนบางชนิดที่รัฐบาลให้การส่งเสริม หรืออาจจะกำหนดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้านำเข้าให้สูงขึ้นเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ

2.5.3.6 ภาษีอากรเพื่อเป็นเครื่องมือทางนโยบายการคลังปัจจุบันนี้ ภาษีอากรนับว่ามีบทบาทในนโยบายการคลังของประเทศมากขึ้น เมื่อเวลาที่เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลสามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือแก้ภาวะเศรษฐกิจดังกล่าวด้วยการเพิ่มอัตราภาษีอากรให้สูงขึ้นเพื่อเป็นการดึงเงินจากมือประชาชน เป็นการลดอำนาจซื้อของประชาชน และในทางตรงข้ามเมื่อเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะเงินฝืด (Deflation) รัฐบาลก็อาจดำเนินการลดอัตราภาษีอากรลงเพื่อช่วยให้ประชาชนมีอำนาจซื้อสูงขึ้น การหมุนเวียนของเงินและธุรกิจต่าง ๆ จะดีขึ้นซึ่งมีผลให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศกระเตื้องขึ้นและกลับคืนสู่ภาวะปกติ นอกจากนี้รัฐบาลยังสามารถให้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศได้ด้วย สำหรับประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา

พัฒนาเศรษฐกิจรัฐบาลควรมีนโยบายภาษีอากรที่ส่งเสริมการออม และการลงทุนของเอกชน เช่น การยกเว้นภาษีดอกเบี้ยที่ได้รับจากการออม ภาษีที่เก็บจากเงินปันผล ตลอดจนการยกเว้นภาษีอากรขาเข้าแก่สินค้าประเภททุนที่นำมาเพื่อใช้ในกิจการลงทุนที่รัฐบาลให้การส่งเสริมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ (ปรีดา นาคเนาวทิม, 2531)

ชนิฐา นิลรัตนานนท์ และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2556) พบว่า การชำระภาษีเงินได้โดยความสมัครใจ ถือเป็นหน้าที่ในการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมแต่เนื่องจากภาษีเป็นส่วนที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีจึงอาจไม่เต็มใจที่จะเสียภาษีแต่ถ้าผู้มีเงินได้มีความพึงพอใจในมาตรการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ ก็จะทำให้ผู้มีเงินได้มีความเต็มใจที่จะเสียภาษีโดยสมัครใจและกรมสรรพากรเองก็สามารถบริหารจัดการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้โดยกำหนดขอบเขตเฉพาะเงินได้ประเภทเงินเดือนผลการวิจัยพบว่าโดยรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในมาตรการสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในด้านต่าง ๆ ในระดับปานกลางและความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในสิทธิประโยชน์ด้านค่าลดหย่อนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การลงทุน การออม และสังคมอย่างมีนัยสำคัญ

2.6 ความรู้เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (1) และ 40 (2)

2.6.1 ความหมายของเงินได้พึงประเมิน

ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ “เงินได้” คำว่าเงินได้นี้ประมวลรัษฎากร มาตรา 39 ใช้คำเต็มว่า “เงินได้พึงประเมิน” (Assessable Income) หมายถึง เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษีในหมวดนี้ เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ ผู้มีเงินได้ ได้รับ (received) หรือเสมือนหนึ่งได้รับแล้ว (Constructive receipt) ทั้งนี้ไม่ว่าเงินได้นั้น จะเป็นเงินได้ที่เกิดจากหน้าที่งานที่ทำ หรือกิจการที่ทำ หรือเนื่องจากทรัพย์สิน และไม่ว่าเงินได้นั้นจะเกิดจากแหล่งเงินได้ในประเทศไทย หรือต่างประเทศก็ตาม ดังนั้น คำว่า “เงินได้พึงประเมิน” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากรจึงหมายถึง

2.6.1.1 เงิน หมายถึง เงินตราไทยหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับ โดยเงินตราต่างประเทศนั้นต้องคำนวณเป็นเงินไทยก่อนตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศ

กระทรวงการคลัง (ฉบับลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2541) เรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย ตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร

2.6.1.2 ททรัพย์สินซึ่งอาจคำนวณเป็นเงินได้ หมายถึง ททรัพย์สิน ตามความหมายในมาตรา 138 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ต้องสามารถคำนวณเป็นเงินได้ เช่น บ้านรถยนต์ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันยังมีทรัพย์ซึ่งอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น ททรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

2.6.1.3 ประโยชน์ซึ่งอาจคำนวณได้เป็นเงิน หมายถึง ผู้มีเงินได้ดังกล่าวได้รับประโยชน์อื่นอันไม่ใช่เงิน หรือทรัพย์สิน แต่ประโยชน์นั้นสามารถคำนวณได้เป็นเงิน เช่น มูลค่าของการได้ อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่ต้องเสียค่าเช่า ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.23/2533 ฉบับลงวันที่ 26 เมษายน 2533 เรื่อง การกำหนดมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่าเป็นเงินได้พึงประเมิน เป็นต้น

2.6.1.4 เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้ ตามความหมายของประมวลรัษฎากร มาตรา 40 กล่าวคือ

- (1) เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้ให้ถือเป็นเงินได้พึงประเมิน
- (2) เงินดังกล่าวนี้ไม่คำนึงว่าจะออกในทอดใด ก็ถือเป็นเงินได้พึงประเมินทั้งสิ้น
- (3) เงินดังกล่าวนี้ ออกแทนเงินได้ประเภทใดถือเป็นเงินได้ประเภทนั้นในปีภาษีที่ได้รับ

เงินได้ดังกล่าว

2.6.1.5 เครดิตภาษีตามที่กฎหมายกำหนด คือ ตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี ตามประมวลรัษฎากรนั้นเงินปันผลหรือส่วนแบ่งของกำไรที่ได้รับจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย และผู้มีเงินได้นั้นมีภูมิลำเนา หรือเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย ผู้มีเงินได้ดังกล่าวจะได้รับเครดิตในการคำนวณภาษี ที่เรียกกันว่า “เครดิตภาษีเงินปันผล” เพื่อมิให้เงินปันผลหรือส่วนแบ่งของกำไรดังกล่าวนี้ต้องเสียภาษีซ้ำซ้อนกันทั้งในส่วนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2541)

อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บภาษีอากรประมวลรัษฎากร มาตรา 39 ได้บัญญัติค้ำนิยาม เงินได้พึงประเมินที่ใช้เป็นฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาขั้นต้นว่า เงินได้พึงประเมินครอบคลุมรายได้ทุกชนิด ซึ่งอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและกฎหมายได้กำหนดว่าเงินได้ ดังกล่าวต้องเป็นเงินได้ที่ “ได้รับ” มาแล้ว ประกอบกับคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 580/2506 ที่วาง บรรทัดฐานไว้ว่า เงินได้ที่จะนำมาคำนวณภาษีจะต้องเป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้ว ไม่ใช่เป็นเพียงสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับในภายภาคหน้า ดังนั้น คำว่า “เงินได้” ในทางภาษีอากร จึงต้องพิจารณาว่าเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้ที่ได้รับมาแล้ว มิใช่เป็นเพียง

การคาดหมายว่าจะได้รับในอนาคต ซึ่งแนวคิด ดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ใช้เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) และสอดคล้องกับหลักสำคัญของการภาษีอากรที่ว่า การเก็บภาษีควรกระทำเมื่อผู้เสียภาษีมีความพร้อมที่จะชำระภาษี (Wherewithal to pay) คือเมื่อผู้เสียภาษีได้รับรายได้แล้ว หากผู้เสียภาษียังไม่ได้รับรายได้นั้น แม้ในทางเศรษฐศาสตร์อาจถือว่าเป็นรายได้แล้วก็ตาม เช่นมูลค่าที่ดินเพิ่มขึ้นเนื่องจากมี การตัดถนนผ่าน แต่ยังมีได้มีการขายที่ดินนั้นไป เช่นนี้ก็ยังไม่ควรกำหนดให้เสียภาษีเพราะยังไม่มีความพร้อมที่จะชำระภาษี ในทางตรงกันข้าม หากผู้เสียภาษีได้รับรายได้บางอย่างมาแล้ว เช่น ได้รับเงินค่าบริการล่วงหน้าส่วนที่ยังมิได้ให้บริการ ก็ควรกำหนดให้เสียภาษีในปีที่ได้รับรายได้นั้นมา เพราะผู้เสียภาษีมีความพร้อมที่จะชำระภาษีแล้ว

2.6.2 ความหมายของคำว่าเงินได้จากการจ้างแรงงานตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (1)

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานไม่ว่าจะเป็น (ก) เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ (ข) เงินค่าเช่าบ้านที่นายจ้างจ่ายให้ (ค) เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า (ง) เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ (จ) เงินทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 40 (1) นี้ อาจแยกได้เป็น 2 จำพวก คือ (ก) ค่าตอบแทนโดยตรง ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้างไม่ว่าจะจ่ายเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือรายปี ไม่ว่าจะจ่ายเป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น และให้รวมทั้งเงินเดือนนักกฎหมาย และนายแพทย์ด้วย ถ้าหากปรากฏว่าผู้ประกอบอาชีพนี้เป็นลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงาน (ข) ค่าตอบแทนอื่น ๆ ได้แก่ เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่า บ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่นายจ้างจ่าย ชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ เงินทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน (อรรถธรณ พจนานุกรม, 2547) สำหรับการรับรู้เงินได้พึงประเมินที่ผู้มีเงินได้ได้รับส่วนใหญ่แล้วจะแบ่งออกเป็น 2 หลัก ใหญ่ ๆ กล่าวคือ

2.6.2.1 เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) คือ เกณฑ์การบันทึกรายได้และรายจ่ายที่ยึดหลักว่า รายได้และรายจ่ายนั้นได้เกิดขึ้นต่อเมื่อมีการรับหรือจ่ายเงินสดไปในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ตามเกณฑ์นี้ถ้ามีการขายสินค้าหรือบริการไปเป็นเงินเชื่อในรอบระยะเวลาบัญชีใด จะไม่ถือว่ามีรายได้เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น แต่ถือว่ามีรายได้เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการชำระเงิน ทางด้านรายจ่ายก็เช่นกัน ถ้ามีการจ่ายเงินสดเป็นค่าซื้อสินค้าหรือบริการในรอบระยะเวลาบัญชีใด ก็ถือว่ามีรายจ่ายเกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น แม้ว่าสินค้าบางส่วนจะยังขายได้ไม่หมดก็ตาม

2.6.2.2 เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) คือ เกณฑ์การบันทึกรายได้และรายจ่ายที่ยึดหลักว่า รายได้และรายจ่ายนั้นที่เกิดขึ้นหรือเป็นของรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้ถือว่าเป็นรายได้และรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยไม่คำนึงว่าจะได้รับชำระเงินไปแล้วหรือไม่ ตามเกณฑ์นี้ถ้ามีการขายสินค้าไปเป็นเงินเชื่อก็ถือว่ากิจการมีรายได้เกิดขึ้นแล้ว ทางด้านรายจ่ายก็เช่นเดียวกันถ้าเกิดขึ้น หรือให้ประโยชน์ในรอบระยะเวลาบัญชีใด โดยที่กิจการยังไม่ได้จ่ายเงินให้ก็ถือว่าเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้นแล้ว (ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, 2541)

จะเห็นว่าเงินได้พึงประเมินที่ผู้มีเงินได้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเกณฑ์เงินสด นั่นคือได้รับจริงในรอบระยะเวลาบัญชีหรือรอบระยะเวลาที่คำนวณภาษีไม่ว่าจะเป็นการคำนวณภาษีสิ้นปีหรือครึ่งปีก็ตาม

2.6.3 ความหมายของคำว่าเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 มาตรา 40 (2)

ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็นค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จโบนัส เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่ผู้จ่ายเงินได้ให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่ผู้จ่ายเงินได้จ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องชำระ และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ นั้น ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรืองานที่รับทำนั้น จะเป็นการประจำหรือชั่วคราว (มาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร)

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 มาตรา 40(1) และประเภทที่ 2 มาตรา 40(2) ให้รวมถึงเงินที่นายจ้างให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน รวมทั้งเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน รวมทั้งเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานที่มีระยะเวลาการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่เลือกนำมารวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่น ๆ กรณีเลือกไม่นำเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานมารวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่นให้แสดงรายการในใบแนบและยื่นมาพร้อมกับแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี

2.6.3.1 ประเด็นการพิจารณา

(1) เงินได้ประเภทที่ 1 กับเงินได้ประเภทที่ 2 ต่างกันตรงที่เงินได้ประเภทที่ 1 เป็นเงินได้จากการจ้างแรงงานโดยผู้จ่ายเงินได้และผู้รับเงินได้มีความสัมพันธ์กันในลักษณะนายจ้างกับลูกจ้าง ส่วนเงินได้ประเภทที่ 2 ผู้มีเงินได้ไม่ได้เป็นลูกจ้างและผู้จ่ายเงินก็ไม่ใช่นายจ้าง เช่น ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในการบริหารงานโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน

การรับทำงานให้ หมายความว่าถึง การรับจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “อันว่าจ้างทำของนั้นคือ สัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้างตกลงจะรับทำการงาน สิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้ว่าจ้างและผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้าง เพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น”

(2) การยื่นแบบแสดงรายการกรณีสามีภริยานั้น ภริยาสามารถแยกยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเฉพาะเงินได้ประเภทที่ 1 ต่างหากจากสามี หากภริยามีเงินได้ประเภทที่ 2 และอื่นๆต้องนำมารวมคำนวณโดยถือเป็นเงินได้ของสามี เว้นแต่ภริยามีเงินได้ประเภทที่ 1 และ 2 เฉพาะที่ได้รับจากนายจ้างคนเดียวกัน ให้ยื่นแบบแสดงรายการได้เสมือนเป็นเงินได้ประเภทที่ 1

2.6.3.2 การหักค่าใช้จ่าย

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของเงินได้แต่รวมกันไม่เกิน 60,000 บาท

เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 2 หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของเงินได้แต่รวมกันไม่เกิน 60,000 บาท

ในกรณีที่ผู้มีเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 ให้นำเงินได้พึงประเมินทั้งสองประเภทรวมกัน แล้วจึงหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของเงินได้ทั้งสองประเภท รวมกันไม่เกิน 60,000 บาท

2.6.3.3 ประเด็นการพิจารณา

ในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปี ภาษี หากมีความประสงค์จะแยกยื่นแบบต่างหากจากสามีให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 40 ของเงินได้แต่ละฝ่าย ไม่เกินฝ่ายละ 60,000 บาท

2.7 ความรู้เกี่ยวกับการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การหักลดหย่อน หมายถึง รายการต่าง ๆ ที่กฎหมายได้กำหนดให้หักได้เพิ่มขึ้นหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รายการหักลดหย่อนกรณีต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

2.7.1 การหักลดหย่อนในกรณีทั่วไป

2.7.1.1 ผู้มีเงินได้ 30,000 บาท (ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไทยถึง 180 วัน หรือไม่ก็ตาม)

2.7.1.2 สามीหรือภริยาของผู้มีเงินได้ 30,000 บาท

1) สามीหรือภริยาของผู้มีเงินได้ที่มีสิทธิหักลดหย่อน จะต้องเป็นสามीหรือภริยาชอบด้วยกฎหมาย การสมรส ไม่ครบปีภาษีก็มีสิทธิหักลดหย่อนได้ เช่น จดทะเบียนสมรสระหว่างปีภาษีหรือตายในระหว่างปีภาษี ก็มีสิทธิหักลดหย่อนได้ 30,000 บาท

2) สามीหรือภริยาของผู้มีเงินได้ที่จะนำมาหักลดหย่อนจะต้องไม่มีเงินได้พึงประเมินหรือมีแต่ไม่ได้แยกคำนวณภาษี ตัวอย่าง สามीภริยาแต่งงานครบปีภาษีและต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ประเภทที่ 1 กรณีดังกล่าว ภริยาสามารถแยกคำนวณภาษีต่างหากจากสามीได้โดยชอบ ทั้งสามीภริยาจึงไม่มีสิทธินำคู่สมรสมาหักลดหย่อนได้ แต่หากภริยามีเงินได้ประเภทอื่น (2-8) ให้สามীনำเงินได้ของภริยามารวมคำนวณและมีสิทธินำคู่สมรสมาหัก ลดหย่อนได้

2.7.1.3 การหักลดหย่อนบุตร ให้หักสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามीหรือภริยาของผู้มีเงินได้ด้วย

โดยมีเงื่อนไขว่าบุตรที่เกิด ก่อนหรือ ในพ.ศ.2522 หรือที่ได้รับเป็นบุตรบุญธรรม ก่อน พ.ศ. 2522 คนละ 15,000 บาท บุตรที่เกิด หลัง พ.ศ.2522 หรือที่ได้รับเป็นบุตรบุญธรรมในหรือหลัง พ.ศ. 2522 คนละ 15,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกิน 3 คน

การนับจำนวนบุตรให้นับเฉพาะ บุตรที่มีชีวิตอยู่ตามลำดับอายุสูงสุดของบุตร โดยให้นับรวมทั้งบุตร ที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ได้รับการหักลดหย่อนด้วย

การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษาเฉพาะภายในประเทศให้ลดหย่อนเพื่อการศึกษาได้อีกคนละ 2,000 บาท หรือเป็นผู้เยาว์ หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถอันอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดู แต่มิให้ หักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าวที่มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป โดยเงินได้ ดังกล่าวต้องไม่ใช่เงินได้ที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 42 ให้ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

การหักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าว ให้หักได้ ตลอดปีภาษี ไม่ว่ากรณีจะหักได้นั้นจะมี อยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ และในกรณีบุตรบุญธรรมนั้นให้หักลดหย่อนในฐานะบุตรบุญธรรมได้ในฐานะเดียว

2.7.1.4 เบี้ยประกันภัยที่มีเงินได้จ่ายไปในปีภาษี สำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ ตามจำนวนที่จ่ายจริง โดยส่วนแรกหักได้ 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท หักได้ไม่เกินเงินได้ หลังจากหักค่าใช้จ่าย แต่ไม่เกิน 90,000 บาท ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่กรมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลา ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้เอาประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิต ในราชอาณาจักร

ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มีการประกันชีวิตและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ ตลอดปีภาษีให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเบี้ยประกันที่จ่ายสำหรับการประกันชีวิตของสามีหรือภริยานั้น ตามเกณฑ์ข้างต้น

การฝากเงินออมสินประเภทสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ก็อยู่ในข่ายที่จะขอหัก ลดหย่อนตามเกณฑ์นี้ได้ด้วย

2.7.1.5 เงินสะสม ที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่าย จริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท เป็นเงินที่ได้รับยกเว้น ภาษี โดยนำจำนวนเงินส่วนที่เกินดังกล่าวหักจากเงินได้พึงประเมิน ก่อนหักค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 490,000 บาท

ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หักได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ และเมื่อรวมกับเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุน กบข. (ถ้ามี) แล้วไม่เกิน 500,000 บาท โดย ต้องจ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้เฉพาะ ส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท

2.7.1.6 ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ย เงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย โดยจำนองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็น ประกันการกู้ยืมนั้น ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท โดยต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการดังนี้

(1) เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืม สำหรับการกู้ยืมจากผู้ประกอบกิจการในราชอาณาจักรเฉพาะที่กำหนดไว้ ได้แก่ ธนาคาร บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ นายจ้างซึ่งมีระเบียบเกี่ยวกับเงินกองทุนที่จัดสรรไว้เพื่อสวัสดิการแก่ลูกจ้าง บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นิติบุคคลเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นเพื่อแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ที่เขารับช่วงสิทธิ์เป็นเจ้าของเงินกู้แทนกองทุนรวมดังกล่าว กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมาย ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(2) เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้ออาคารพร้อมที่ดิน หรือห้องชุดในอาคารชุด หรือเพื่อสร้างอาคารใช้อยู่อาศัยบนที่ดินของตนเองหรือบนที่ดินที่ตนเองมีสิทธิครอบครอง

(3) ต้องจำนองอาคารหรือห้องชุดในอาคารชุด หรืออาคารพร้อมที่ดิน เป็นประกันการกู้ยืมเงินนั้น โดยมีระยะเวลาจำนองตามระยะเวลาการกู้ยืม

(4) ต้องใช้อาคารหรือห้องชุดในอาคารชุดตาม(3)นั้นเป็นที่อยู่อาศัยในปีที่ได้รับยกเว้นภาษี แต่ไม่รวมถึงกรณีลูกจ้าง ซึ่งถูกนายจ้างส่งให้ไปปฏิบัติงานของนายจ้าง ณ ต่างถิ่นเป็นประจำ หรือกรณีอาคารหรือห้องชุดดังกล่าวเกิดอัคคีภัย ภัยธรรมชาติ หรือภัยอันเกิดจากเหตุอื่น ทั้งนี้ เฉพาะที่มีใช้ความผิดของผู้มีเงินได้จนไม่อาจใช้อาคารหรือห้องชุดนั้นอยู่อาศัยได้

(5) กรณีผู้มีเงินได้มีอาคารหรือห้องชุดในอาคารชุดตาม (3) เป็นที่อยู่อาศัยในปีที่ขอหักลดหย่อนเกินกว่า 1 แห่ง ให้หักลดหย่อนได้ทุกแห่ง สำหรับอาคารหรือห้องชุดในอาคารชุดตาม (3)

(6) ให้หักลดหย่อนได้ตลอดปีภาษี ไม่ว่ากรณีที่จะหักลดหย่อนได้นั้นจะมีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่

(7) กรณีผู้มีเงินได้หลายคนร่วมกันกู้ยืม ให้หักลดหย่อนได้ทุกคนโดยเฉลี่ยค่าลดหย่อนตามส่วนจำนวนผู้มีเงินได้ แต่รวมกันต้องไม่เกินจำนวนที่จ่ายจริง และไม่เกิน 100,000 บาท

(8) กรณีสามีภริยาร่วมกันกู้ยืมโดยสามีหรือภริยามีเงินได้ฝ่ายเดียวให้หักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้เต็มจำนวนตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(9) กรณีผู้มีเงินได้ซึ่งมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาได้สมรสกัน ให้ยังคงได้รับยกเว้นภาษีดังนี้

(ก) ถ้าต่างฝ่ายต่างยื่นรายการเกี่ยวกับภาษีเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในปีภาษีที่ล่วงแล้วมาตามวรรคหนึ่งของมาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร ให้ต่างฝ่ายต่างได้รับยกเว้นภาษีตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(ข) ถ้าต่างฝ่ายต่างยื่นรายการเกี่ยวกับภาษีเงินได้พึงประเมินเฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากร โดยไม่ถือเป็นเงินได้ของอีกฝ่ายหนึ่งตามวรรคสามของมาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร ให้ต่างฝ่ายต่างได้รับยกเว้นภาษีตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(ค) ถ้าสามีภริยาตกลงยื่นรายการและเสียภาษีรวมกัน โดยถือเอาเงินได้พึงประเมินของตนเป็นเงินได้ของสามีหรือภริยาอีกฝ่ายหนึ่งตามวรรคสามของมาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร ให้ผู้มีเงินได้ได้รับยกเว้นภาษีตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท และได้รับยกเว้นภาษีส่วนของสามีหรือภริยา ได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(10) กรณีมีการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้เงินกู้ยืมระหว่างผู้ให้กู้ตาม (1) ให้ยังคงหักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมดังกล่าวข้างต้น ให้หมายความรวมถึง ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย หรือห้องชุดด้วย ทั้งนี้ เฉพาะดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมเพื่อชำระหนี้ส่วนที่ไม่เกินกว่าหนี้ที่ค้างชำระนั้น

ผู้มีเงินได้ต้องมีหนังสือรับรองตามแบบที่อธิบดีกำหนด จากผู้ให้กู้ยืม เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการจ่ายดอกเบี้ยสำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วย

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ปีภาษี พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 224 และฉบับที่ 226))

2.7.1.7 เงินสมทบ ที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมตามจำนวนที่จ่ายจริง ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ซึ่งเป็นผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ข้างต้นและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเงินสมทบของสามีหรือภริยาที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมดังกล่าวตามเกณฑ์ข้างต้น

2.7.1.8 ค่าลดหย่อนบิดามารดา กรณีผู้มีเงินได้และคู่สมรสที่มีเงินได้รวมคำนวณภาษีหรือคู่สมรสไม่มีเงินได้ อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ผู้มีเงินได้และ คู่สมรสมีสิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาได้คนละ 30,000 บาท ทั้งนี้บิดาหรือมารดาของผู้มีเงินได้หรือคู่สมรส จะต้องออกหนังสือรับรองว่าบุตรคนใดคนหนึ่งเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูเพียงคนเดียว

2.7.1.9 ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา สามเณรหรือภริยา บุตรชบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ บิดามารดาหรือบุตรชบด้วยกฎหมายของสามเณรหรือภริยาของผู้มีเงินได้หรือบุคคลอื่นที่มีเงินได้ เป็นผู้ดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คนละ 60,000 บาท โดยบุคคลดังกล่าวต้องเป็นคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือเป็นคนทุพพลภาพ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งจำนวนคนพิการ และทุพพลภาพในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ที่อธิบดีประกาศกำหนด การหักลดหย่อนสำหรับบุตรบุญธรรม ให้หักได้ในฐานะบุตรบุญธรรมเพียงฐานะเดียว ทั้งนี้ให้หักลดหย่อนสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ.2552 ที่จะต้องยื่นรายการในปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป

2.7.1.10 เงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา ได้แก่ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา มีสิทธิหักลดหย่อนได้ 2 เท่าของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินคงเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว

2.7.1.11 การยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับการบริจาคเงิน ให้แก่กองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งขึ้น ให้ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนเงินที่บริจาค แต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่าย เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา สำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละสิบของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนแล้ว ทั้งนี้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 217))

2.7.1.12 การยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้คนพิการ ได้รับสิทธิเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ให้ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของเงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ แต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่าย เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา สำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละสิบของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนแล้ว

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 214))

2.7.1.13 การยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินได้ที่จ่ายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นจำนวนสองเท่าของเงินที่ได้จ่าย แต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นสำหรับการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา สำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละสิบของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนแล้ว

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (ดูประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 209))

2.7.1.14 เงินบริจาค เมื่อหักลดหย่อนต่าง ๆ หมดแล้ว เหลือเท่าใดให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับ เงินบริจาค เงินบริจาคที่หักค่าลดหย่อนได้นั้นผู้มีเงินได้ต้องบริจาคเป็นเงินให้แก่การกุศลสาธารณะ โดยหักได้ เท่าจำนวนเงินที่จ่ายจริงแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว

การบริจาค ได้แก่

1) การบริจาคเงินให้แก่วัดวาอาราม สภากาชาดไทย สถานพยาบาล และสถานศึกษาของทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล สถานศึกษาเอกชน สถานสาธารณกุศล และกองทุนสวัสดิการภายในส่วนราชการ (ต้องเป็นองค์การสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา)

- 2) การบริจาคเงินให้แก่คณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องในวโรกาสพระชนมายุครบ 80 พรรษา
 - 3) การบริจาคเงินให้แก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในโครงการปลูกป่าเทิดพระเกียรติเฉลิมฉลองพระชนมายุครบ 90 พรรษา
 - 4) การบริจาคเงินให้แก่กองทัพอากาศในโครงการก่อสร้างพระมหาธาตุเจดีย์ นภพลภูมิสิริฯ
 - 5) การบริจาคเงินให้แก่กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา
 - 6) การบริจาคเงินให้แก่กองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50
 - 7) การบริจาคเงินให้แก่โครงการอาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองสิริราชย์สมบัติครบ 50 ปี ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา
 - 8) การบริจาคเงินให้แก่โครงการสืบสานพระราชปณิธาน "กาญจนาภิเษก"
 - 9) การบริจาคเงินให้แก่โครงการร้อยใจช่วยเยาวชนไทยในภาวะวิกฤต
 - 10) การบริจาคเงินให้แก่โครงการโพธิ์ทองของชาวไทย
 - 11) การบริจาคเงินให้แก่โครงการปลูกป่าชายเลนถาวรเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในวโรกาสทรงพระชนม์มายุ 72 พรรษา
 - 12) การบริจาคเงินให้แก่ส่วนราชการที่จัดขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
 - 13) การบริจาคเงินให้แก่กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนคุ้มครองเด็ก และกองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติ
 - 14) การบริจาคเงินเพื่อการกีฬา ให้แก่การกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อส่งเสริมการกีฬาคณะกรรมการกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมกีฬาในจังหวัด สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการเพื่อการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน หรือสมาคมกีฬาสมัครเล่น
 - 15) การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป โดยมีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นตัวแทนรับเงิน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด
- 2.7.1.15 มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อการท่องเที่ยว-สัมมนาภายในประเทศและช่วยฟื้นฟูการท่องเที่ยว โดยสามารถนำค่าทัวร์-ค่าที่พักมาลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2557 เป็นต้นไป

สำหรับในส่วนของผู้ประกอบการ ถือเป็นารยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัท ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลลดหย่อนได้ร้อยละ 100 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าห้องสัมมนา ค่าห้องพัก ค่าขนส่ง หรือ รายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาภายในประเทศที่ได้จ่ายให้แก่ลูกจ้าง หรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องการใช้สิทธิ์ลดหย่อนภาษีท่องเที่ยว สามารถนำใบเสร็จค่าบริการนำเที่ยวหรือ ค่าที่พักที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2557 ถึง 31 ธันวาคม 2558 มาใช้ลดหย่อนภาษีในปี 2557 และ 2558 ได้

ค่าบริการนำเที่ยว ได้แก่ แพคเกจทัวร์ จากบริษัททัวร์ หรือ บริษัทนำเที่ยว ที่จดทะเบียนกับ สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ค่าที่พัก ได้แก่ ค่าที่พักในโรงแรมที่ได้จดทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติ โรงแรมเรียบร้อยแล้ว

หลักฐานที่ใช้ในการขอลดหย่อนภาษีท่องเที่ยว ได้แก่ ใบเสร็จรับเงิน และ/หรือ ใบกำกับภาษี ซึ่งมีรายละเอียด ประกอบด้วย ชื่อ - นามสกุล ที่ถูกต้อง ตามข้อมูลในทะเบียนบ้าน เลขประจำตัวประชาชน ของผู้เสียภาษี ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน ทั้งนี้การจะใช้สิทธิ์ลดหย่อนในปีใดนั้น ขึ้นอยู่กับวันที่ที่ระบุใน ใบเสร็จ และ/หรือ ใบกำกับภาษีเป็นสำคัญ (<http://www.rd.go.th/publish/44132.0.html>)

2.7.2 การหักลดหย่อนในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ ถ้าความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี การหักลดหย่อนผู้มีเงินได้และสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ให้หักลดหย่อนรวมกันได้ 60,000 บาท แต่ถ้าความเป็นสามีหรือภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี หรือภริยาแยกคำนวณเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 ต่างหากจากสามี ให้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้ 30,000 บาท และสำหรับการหักลดหย่อนบุตรและค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้อื่น ๆ ให้ต่างฝ่ายต่างหักได้กึ่งหนึ่งตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกรณีเฉพาะในปีภาษีนั้น

2.7.3 การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้มิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย การหักลดหย่อนผู้มีเงินได้และสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ บุตร และการศึกษาของบุตรของผู้มีเงินได้

2.7.4 การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้เสมือนผู้ตายมีชีวิตอยู่ตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

2.7.5 การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ให้หักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ 30,000 บาท

2.7.6 การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ให้หักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในประเทศไทยคนละ 30,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกิน 60,000 บาท

ตารางที่ 2.2 รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559

รายการหักลดหย่อน	จำนวนเงินสูงสุด (บาท)
ผู้มีเงินได้	30,000
สามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้	30,000
บุตร คนละ 15,000 บาท ไม่เกิน 3 คน	45,000
การศึกษาบุตร คนละ 2,000 บาท ไม่เกิน 3 คน	6,000
เบี้ยประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	100,000
เบี้ยประกันชีวิตแบบชำนำญของผู้มีเงินได้หักค่าลดหย่อนได้ในอัตราร้อยละ 15 ของเงินได้ที่นำมาเสียภาษีเงินได้ในแต่ละปี	200,000
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) สามารถหักค่าลดหย่อนได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท (ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท ซึ่งไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้างให้หักจากเงินได้)	10,000

ตารางที่ 2.2 รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2559 (ต่อ)

รายการหักลดหย่อน	จำนวนเงินสูงสุด (บาท)
ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้ เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ไม่เกิน 15% ของเงินได้ ไม่เกิน 200,000 บาท	500,000
ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้	500,000
ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย	100,000
ค่าลดหย่อนบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท คนละ 30,000 บาท (สูงสุด 4 คน เพราะสามารถใช้สิทธิได้ทั้งบิดามารดาของผู้มีเงินได้และคู่สมรส)	120,000
เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา (ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท)	15,000
ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ	60,000
เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม	7,500
เงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา ลดหย่อนได้ 2 เท่าของจำนวนเงินที่จ่ายไปจริง	ไม่เกิน 10% ของเงินได้สุทธิ
เงินบริจาค	ไม่เกิน 10% ของเงินได้สุทธิ
ค่าบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ หรือ ค่าที่พักให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม 1). ค่าเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ สำหรับค่าบริการหรือค่าที่พัก ในการท่องเที่ยว ภายในประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 2). ค่าใช้จ่ายกินเที่ยวช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท 3). ค่าท่องเที่ยวภายในประเทศ ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท สำหรับการเดินทาง ท่องเที่ยวภายในประเทศ 4). ค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการในประเทศ ให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระหว่าง วันที่ 14 ธันวาคม 2559 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท	15,000
ค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จาก ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ต้องเป็นการ ซื้อสินค้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และต้องได้รับใบกำกับภาษีที่ระบุข้อความสินค้าทุกรายการ เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	15,000

ที่มา: <http://www.rd.go.th/publish/557.0.html> กรมสรรพากร เข้าถึง 1 มกราคม 2560

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

ธมลวรรณ ศรีคำ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ปริมาเวสต์ จำกัด ผ่านบริการจัดจำหน่ายของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ใช้บริการที่เคยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ปริมาเวสต์ จำกัด ผ่านบริการจัดจำหน่ายของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) จำนวน 307 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในด้านฐานะทางการเงิน ผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ รายได้ของผู้ใช้บริการมีมากกว่ารายจ่ายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ด้านการรับรู้ข่าวสารผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ รับรู้ข่าวสารผ่านตัวแทนจำหน่ายของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ปริมาเวสต์ จำกัดด้านการดำเนินงานของบริษัทจัดการผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือความสามารถในการบริหารงานของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนปริมาเวสต์ จำกัดด้านเงื่อนไขในการลงทุนผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การได้รับสิทธิในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และด้านสภาพแวดล้อมผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ทิศทางของอัตราดอกเบี้ย โดยมีเหตุผลหลักสำคัญที่เลือกลงทุนคือ ได้รับสิทธิในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับการตัดสินใจลงทุน ส่วนใหญ่ตัดสินใจลงทุนด้วยตัวเอง ทั้งนี้ผู้ลงทุนส่วนใหญ่จะลงทุนเฉลี่ยปีละ 5,000 - 75,000 บาท เฉลี่ยปีละ 1- 2 ครั้ง และช่วงที่ลงทุนมากที่สุดคือ ช่วงไตรมาสที่ 4

ชินานุตม์ แก้วรัตนกุล (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะประชากรศาสตร์ การรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารทางการตลาด และพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมของนักลงทุนทั่วไปในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะประชากรศาสตร์ การรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารทางการตลาดและพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมของนักลงทุนทั่วไปในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือนักลงทุนทั่วไปที่ลงทุนในกองทุนรวมจำนวน 216 คนโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่าเหตุผลที่นักลงทุนทั่วไปลงทุนในกองทุนรวมมีความสัมพันธ์กับอายุ รายได้ต่อเดือน อาชีพสถานภาพ ปริมาณการเปิดรับสื่อทางด้านโฆษณา การส่งเสริมการขาย การขายโดยบุคคล และการประชาสัมพันธ์ ลักษณะการรับรู้ข้อมูลทางการส่งเสริมการขาย และการตลาดทางตรงและทัศนคติต่อกองทุนรวมทางการขายโดยบุคคลและการตลาดทางตรง ด้านความถี่เฉลี่ยต่อปีที่นักลงทุนทั่วไปลงทุนในกองทุนรวม มีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือน และอาชีพด้านจำนวนเงินลงทุนเฉลี่ยที่นักลงทุนทั่วไปลงทุนในกองทุนรวม มีความสัมพันธ์กับ อายุ รายได้ต่อเดือน อาชีพ สถานภาพ ด้านปริมาณ การเปิดรับสื่อทางการประชาสัมพันธ์ ลักษณะการรับรู้ข้อมูลทางการตลาดทางตรง และทัศนคติต่อกองทุนรวมทางการโฆษณา และการขายโดยบุคคลช่องทาง ที่เลือกทำธุรกรรมในกองทุนรวม มีความสัมพันธ์กับ อายุ และอาชีพของนักลงทุน

วิภา คิตเมตตากุล (2549) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการออม ความสนใจและทัศนคติของคนวัยทำงานที่มีต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครในพื้นที่ย่านสีลมและสาทรรวม 400 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวในเรื่องผลตอบแทนมากที่สุด โดยมีความพอใจจากการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดในประเด็นที่ว่า การออมเงินในรูปแบบของกองทุนมีความมั่นคงกว่าการออมในรูปแบบอื่น โดยปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพครอบครัวมีผลต่อทัศนคติด้านผลตอบแทน และด้านจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพและรายได้ของคนวัยทำงานมีผลต่อทัศนคติโดยรวม ด้านจุดมุ่งหมาย และด้านภาพลักษณ์ แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของคนวัยทำงาน

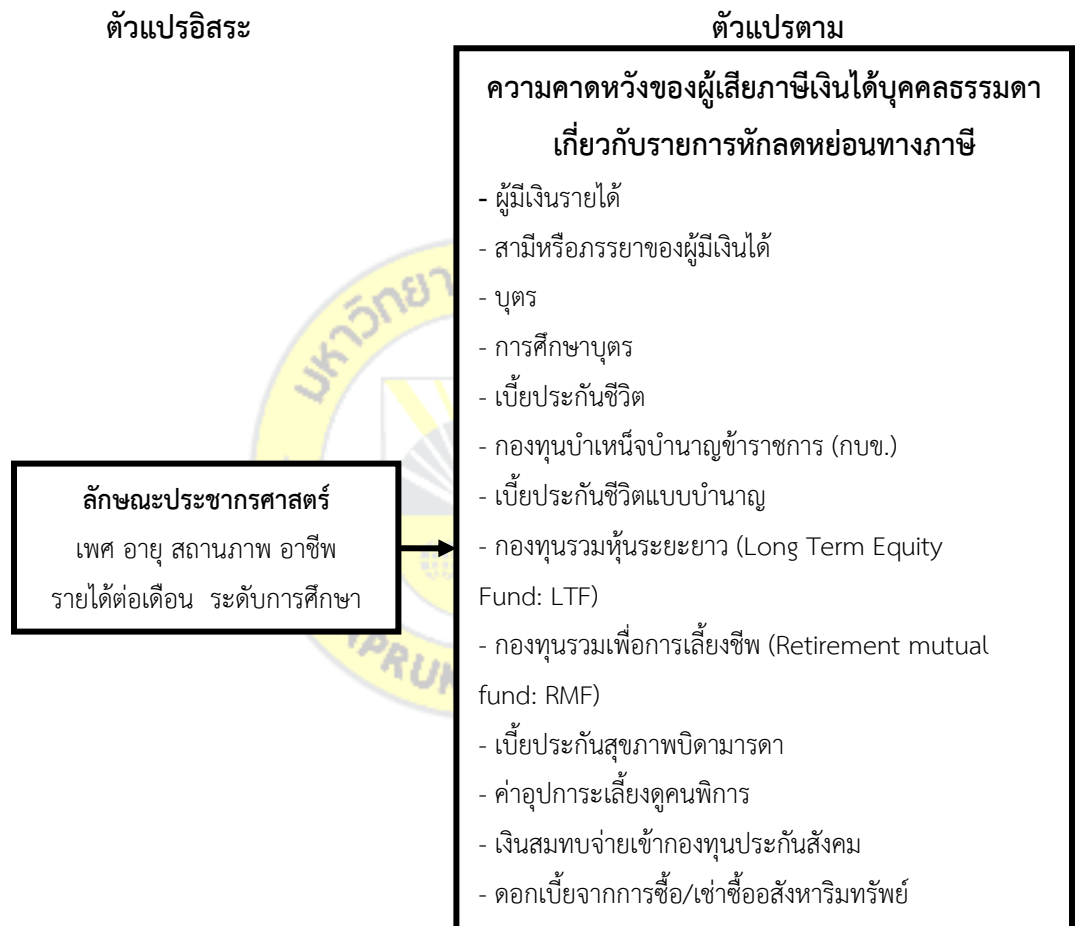
2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bollen (2006) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะของกองทุนรวมและพฤติกรรมของผู้ลงทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์และการดำเนินงานระหว่างลักษณะของกองทุนที่ลงทุนในธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม (กองทุน SRI) กับกองทุนที่ดำเนินงานตามนโยบายปกติ ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ลงทุน โดยใช้ข้อมูลทฤษฎีที่เป็นข้อมูลอนุกรมเวลามาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Methodology) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ลงทุนในกองทุน SRI ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาสูง แต่รายได้อยู่ในระดับต่ำกว่ารายได้ของผู้ลงทุนในกองทุนที่ดำเนินงานตามนโยบายปกติ ทั้งนี้ ความเคลื่อนไหวของกระแสเงินสดของผู้ลงทุนในกองทุน SRI นั้นอยู่ในระดับต่ำกว่ากองทุนที่ดำเนินงานตามนโยบายปกติโดยได้ค้นพบหลักฐานที่มีน้ำหนักและยืนยันได้ว่า กระแสเงินสดที่เคลื่อนไหวเข้าสู่กองทุน SRI มีความอ่อนไหวที่จะเกิดการปรับตัวลดลงของผลตอบแทนเชิงบวกมากกว่ากระแสเงินสดที่เคลื่อนไหวเข้าสู่กองทุนที่ดำเนินงานตามนโยบายปกติ สำหรับการออกกองทุนใหม่ของบริษัทจัดการกองทุนเพื่อดึงดูดเงินทุนและสินทรัพย์ของนักลงทุนภายใต้การบริหารงานของบริษัทนั้น ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายด้าน รวมทั้งความต้องการของผู้ลงทุนต่อประเภทของกองทุน ส่วนการศึกษาความแตกต่างด้านความเสี่ยงของกองทุน SRI กับกองทุนที่ดำเนินงานตามนโยบายปกติ ได้มุ่งเน้นผลการดำเนินงานและการควบคุมตามธรรมชาติ โดยพบว่าความแตกต่างในพฤติกรรมการลงทุนของผู้ลงทุนมีสาเหตุมาจากลักษณะของกองทุน SRI มากกว่าองค์ประกอบของ Portfolio

Luna and Alexander (2005) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง 529 โครงการ (โครงการออมเงินระยะยาวที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล): อิทธิพลของปัจจัยทางภาษีและปัจจัยที่มีใช้ทางภาษีที่มีต่อทางเลือกของผู้ลงทุน การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้อาศัยข้อมูลอนุกรมภาคตัดขวาง จำนวน 77 โครงการจาก 50 มลรัฐ ในช่วงระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 8 ไตรมาส โดยใช้ One-way Random Effects Model เป็นเครื่องมือทดสอบทางสถิติ จากข้อมูลเบื้องต้นพบว่ามูลค่าที่ผู้เสียภาษีได้ลงทุนในโครงการดังกล่าวสูงกว่า 45,000 ล้านบาท ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางภาษีและปัจจัยที่มีใช้ทางภาษี (ในที่นี้ได้ใช้ปัจจัยส่งเสริมการลงทุน เช่น ค่าธรรมเนียม) ได้ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจเลือกลงทุนตามโครงการดังกล่าว โดยปัจจัยส่งเสริมการลงทุนมีความสำคัญเป็นอันดับแรกนอกจากนี้ ผู้ลงทุนยังเลือกลงทุนในโครงการที่มีการลงทุนนอกมลรัฐ แม้ว่าอาจสูญเสียสิทธิประโยชน์การหักลดหย่อนภาษีก็ตาม

2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่นำมาสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนั้น ทางผู้วิจัยจึงศึกษาความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี โดยมีรายละเอียดตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2557 ในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เขตสายไหม เขตบางแค เขตบางเขน เขตคลองสามวา เขตบางขุนเทียน เขตลาดกระบัง เขตดอนเมือง เขตประเวศ เขตหนองจอก เขตจตุจักร เขตจอมทอง เขตหนองแขม เขตบางกะปิ เขตบึงกุ่ม เขตมีนบุรี เขตภาษีเจริญ เขตบางซื่อ เขตดินแดง เขตลาดพร้าว และเขตทุ่งครุ โดยช่วงระยะเวลาในการศึกษา คือ ระยะเวลาหลังยื่นแบบของปีภาษี 2557 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 เป็นต้นไป

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สุ่มตัวอย่างจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2557 ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก โดยอาศัยการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด ได้จากสูตรการคำนวณของ Taro Yamane ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 ดังนั้นจึงคำนวณตัวอย่างตามสูตรดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2552) จากค่าที่คำนวณได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไม่ควรต่ำกว่า 399.9488 คน แต่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และเพื่อลดความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน จากประชากรทั้งหมด 3,125,564 คน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็นด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ซึ่งในแต่ละขั้นใช้วิธีแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วทำ Proposicnad ta size

ขั้นที่ 1 แบ่งกลุ่มประชากรผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาออกเป็น 50 เขต ดังตารางที่ 1 แล้วเลือกเขตที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก

ขั้นที่ 2 ทำ Proposicnad ta size กลุ่มตัวอย่างจากจำนวน 440 คน จากเขต 20 เขต แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

เขต	จำนวนประชากร	สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
เขตสายไหม	194,511	0.062232	26
เขตบางแค	191,966	0.061418	26
เขตบางเขน	190,659	0.061	26
เขตคลองสามวา	178,958	0.057256	26
เขตบางขุนเทียน	173,144	0.055396	26
เขตลาดกระบัง	168,309	0.053849	22
เขตดอนเมือง	168,197	0.053813	22
เขตประเวศ	166,364	0.053227	22
เขตหนองจอก	162,598	0.052022	22
เขตจตุจักร	160,366	0.051308	22
เขตจอมทอง	156,030	0.049921	22
เขตหนองแขม	153,175	0.049007	22
เขตบางกะปิ	148,964	0.04766	22
เขตบึงกุ่ม	145,514	0.046556	22
เขตมีนบุรี	139,771	0.044719	19
เขตภาษีเจริญ	129,238	0.041349	19
เขตบางซื่อ	128,995	0.041271	19
เขตดินแดง	127,260	0.040716	19

ตารางที่ 3.1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (ต่อ)

เขต	จำนวนประชากร	สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง
เขตลาดพร้าว	122,196	0.039096	18
เขตทุ่งครุ	119,349	0.038185	18
รวม	3,125,564		440

จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเขต/อำเภอที่ได้จำแนกไว้แล้วข้างต้น โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจาก 20 เขตที่เป็นตัวแทนในเขตกรุงเทพมหานคร จนกระทั่งได้ข้อมูลครบ 440 ตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา บทความ เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับสิ่งที่ต้องการศึกษาวิจัย

3.2.2 รูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อใดข้อหนึ่ง (Multiple Choice Questions) ยกเว้นคำถามเรื่องอายุซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ระบุเอง โดยคำถามในส่วนที่ 1 มีจำนวน 6 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 2 อายุ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 3 สถานภาพสมรส ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 4 ระดับการศึกษา ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 5 อาชีพ ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือน ใช้ระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายการหักลดหย่อนทางภาษีที่มีต่อความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ลักษณะของแบบสอบถามใช้มาตรวัดตามวิธีของลิเกิร์ต (Likert) หรือวิธี Summated Rating ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2552) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 4 คะแนน หมายถึง ระดับความคาดหวังระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ระดับความคาดหวังระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ระดับความคาดหวังระดับเล็กน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ระดับความคาดหวังน้อยมาก

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมงานวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการยอมรับการพัฒนาสื่อเคลื่อนไหว 3 มิติเพื่อการสาธารณสุข เรื่อง โรคไข้เลือดออก จากการประเมินความพึงพอใจโดยกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อบ.ต. บางขุน จำนวน 30 คน ซึ่งจะเป็นผู้ใช้สื่อไปเผยแพร่ให้กับชุมชน คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ โดยสามารถจำแนกข้อมูลได้ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2557 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อศึกษาอุปสรรคต่อการลงทุนเพื่อประหยัดภาษี โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 440 ชุด

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าว เช่น หนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ ข้อมูลจากกรมสรรพากร สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDB) สมาคมบริษัทจัดการลงทุน ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.5.1 จัดทำคู่มือลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถาม

3.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.5.3 วิเคราะห์และแปลความหมายจากการประมวลผล เพื่อจัดทำรายงานและสรุปผล

3.5.3.1 เกณฑ์การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การอภิปรายผลการวิจัยของลักษณะแบบสอบถามที่เป็นข้อมูลระดับช่วง (Interval Scale) ซึ่งเป็นมาตรวัดทัศนคติตามวิธีของลิเกิร์ต (Likert) โดยการคำนวณช่วงกว้างของอันตรภาคชั้นตามหลักการหาค่าพิสัย ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{4-1}{4} = 0.75$$

จากการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นดังกล่าว สามารถกำหนดเกณฑ์คะแนนของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับระดับความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัว โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายถึง ความคาดหวังระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายถึง ความคาดหวังระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง ความคาดหวังระดับเล็กน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง ความคาดหวังระดับน้อยมาก

3.5.4 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาลักษณะของข้อมูลทั่วไปของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2559 ในกรุงเทพมหานคร และความคาดหวังที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ปัจจัยและพฤติกรรมการลงทุนที่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ความสำคัญมาคำนวณสัดส่วน (Crosstab) จำแนกตามรูปแบบการลงทุน ซึ่งแสดงในรูปของความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.5 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

สมมติฐานที่ 1-6 ทดสอบเกี่ยวกับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อ รายการหักลดหย่อนทางภาษีที่แตกต่างกัน โดยลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา ได้ทำการทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้ค่าสถิติ t (Independent Samples t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และทดสอบความแปรปรวนของประชากรด้วยสถิติทดสอบ Levene's Test of Equality of Variances หากพบว่ามีค่าความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน จะใช้ค่า Equal Variances Assumed แต่หากพบว่ามีค่าความแปรปรวนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จะใช้ค่า Equal Variances not Assumed ในการทดสอบสมมติฐานดังกล่าวสำหรับลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุ และรายได้ต่อเดือน ผู้วิจัยได้ทดสอบค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดูตาราง Test of Homogeneity of Variances ก่อนในเบื้องต้น ถ้าค่าความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน จะใช้สถิติทดสอบ F-test ในตาราง ANOVA ในการทดสอบค่าเฉลี่ย แต่หากพบว่ามีค่าความแปรปรวนแตกต่างกัน จะใช้สถิติทดสอบ Brown-Forsythe ในการทดสอบค่าเฉลี่ย โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 440 ตัวอย่าง ในการวิจัยและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษีผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยหาค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังตารางที่ 4.1

2. เสนอผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษีโดยหาค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) วิเคราะห์ความเครียด ที่มีสาเหตุมาสถานการณ์แต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.2

3. เสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ส่งผลความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษีแตกต่างกันโดยกำหนดตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้ ผู้ศึกษาใช้การทดสอบ t- test และ ค่า F-test วิเคราะห์เป็นรายปัจจัย และโดยรวมทุกปัจจัย เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำเสนอดังตารางที่ 4.3

4. เสนอความคิดเห็นของความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี เกี่ยวกับผลกระทบอย่างไรที่หลังมีการปรับตัวจากปลายเปิด ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	หมายถึง เฉลี่ย (Mean)
N	หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SD	หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	หมายถึง ค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	หมายถึง ผลรวมของความแปรปรวน
MS	หมายถึง ค่าเฉลี่ยความแปรปรวน
F	หมายถึง การทดสอบค่า F

Sig หมายถึง ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในการวิจัยและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษีผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	160	36.40
หญิง	280	63.60
รวม	440	100
2. อายุ		
20-30 ปี	105	23.90
31-40 ปี	202	45.90
40-50 ปี	41	9.20
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	92	20.90
รวม	440	100
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	147	33.20
ปริญญาตรี	245	55.70
สูงกว่าปริญญาตรี	48	10.90
รวม	440	100

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
4.สถานภาพ		
โสด	99	22.50
สมรส	269	61.10
อื่นๆ	72	16.40
รวม	440	100
5.อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	173	39.30
พนักงานเอกชน	148	33.70
ผู้รับจ้างอาชีพอิสระ/เจ้าของกิจการ	119	27.00
รวม	440	100
6.รายได้ต่อเดือน		
15,000-30,000 เดือน	196	44.50
35,000 บาทขึ้นไป	244	55.50
รวม	440	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 280คน คิดเป็นร้อยละ 63.60ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 245 คิด คิดเป็นร้อยละ 55.70 สถานภาพส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพ สมรส จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 61.10 อาชีพส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 รองลงมาจะประกอบอาชีพ พนักงานเอกชน 148 คิดเป็นร้อยละ 33.70 รายได้ต่อเดือน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 35,000 บาทขึ้นไป เป็นจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50

4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				\bar{x}	SD	ระดับความคาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ปัจจัยเกี่ยวกับผู้มีรายได้								
1. การหักค่าลดหย่อนที่กฎหมายกำหนด มีความเหมาะสม	245 (55.70)	195 (44.30)			3.55	0.49	มาก	11
2. มีความยุติธรรมในการหักค่าใช้จ่ายของผู้มีรายได้	320 (72.70)	120 (27.30)			3.72	0.44	มาก	4
3. ความถูกต้องและความเพียงพอของเอกสารหลักฐานทางภาษีอากร	314 (71.40)	87 (19.80)	39 (8.90)		3.62	0.64	มาก	10
4. มีความชัดเจนในการจ่ายคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย	297 (67.50)	102 (23.20)	41 (9.30)		3.16	0.65	มาก	19
5. การหักค่าลดหย่อนผู้มีเงินอยู่ในประเทศไทยถึง 180 วัน มีความเหมาะสม	282 (64.10)	154 (35.00)	4 (0.90)		3.63	0.5	มาก	9
ปัจจัยเกี่ยวกับสามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้								
6. การหักค่าลดหย่อนเป็นสามีหรือภริยาผู้มีรายได้ จำนวน 30,000 มีความเหมาะสม	258 (58.60)	142 (32.30)	40 (9.10)		3.49	0.65	มาก	14
7. การหักค่าลดหย่อนเป็นสามีหรือภริยาชอบด้วยกฎหมาย การสมรส ไม่ครบปีภาษีก็มีสิทธิหักลดหย่อนได้เหมาะสม	366 (83.20)	24 (5.50)	50 (11.40)		3.71	0.65	มาก	5

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี
(ต่อ)

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				X _i	SD	ระดับ ความ คาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
ปัจจัยเกี่ยวกับบุตร								
8. การหักลดหย่อนบุตร ให้หักสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายมีความเหมาะสม	286 (65.00)	154 (35.00)			3.65	0.47	มาก	7
9. การหักลดหย่อนบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มีความเหมาะสม	293 (66.60)	143 (32.50)	4 (0.90)		3.65	0.49	มาก	7
ปัจจัยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร								
10.การหักลดหย่อนสำหรับบุตรให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษาเฉพาะภายในประเทศให้ลดหย่อนเพื่อการศึกษาที่มีความเหมาะสม	320 (72.70)	116 (26.40)	4 (0.90)		3.71	0.47	มาก	5
ปัจจัยเกี่ยวกับเบี้ยประกันชีวิต								
11.มีความเหมาะสม เบี้ยประกันภัยที่ผู้มีเงินได้จ่ายไปในปีภาษีจ่ายจริง โดยส่วนแรกหักได้ 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท หักได้ไม่เกินเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย แต่ไม่เกิน 90,000 บาท	336 (76.40)	45 (10.20)	59 (13.40)		3.62	0.78	มาก	10

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี
(ต่อ)

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				X	SD	ระดับ ความ คาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
ปัจจัยเกี่ยวกับเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ								
12.มีความเหมาะสมการหักค่า ลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตแบบ ชำนานุของผู้มีเงินได้หักค่า ลดหย่อนได้ในอัตราร้อยละ 15 ของเงินได้ที่นำมาเสียภาษีเงินได้ใน แต่ละปี	336 (76.40)	45 (10.20)	59 (13.40)		3.62	0.78	มาก	10
13. สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มี การประกันชีวิตและความเป็นสามี ภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษีให้หัก ลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเบี้ย ประกันที่จ่ายสำหรับการประกัน ชีวิตของสามีจำนวน ไม่เกิน 100,000 บาท	276 (62.70)	164 (37.30)			3.62	0.48	มาก	10
ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)								
14. เงินสะสม ที่จ่ายเข้ากองทุน สำรองเลี้ยงชีพ หักลดหย่อนได้ ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท เป็นเงินที่ได้รับยกเว้นภาษีมีความ เหมาะสม	283 (64.30)	157 (35.70)			3.64	0.47	มาก	8

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี
(ต่อ)

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				X	SD	ระดับความคาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)								
15.การหักค่าลดหย่อน ชื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้เบี่ยประกันชีวิตแบบบำนาญไม่เกิน 15% ของเงินได้ ไม่เกิน 200,000 บาทมีความเหมาะสม	344 (78.20)	92 (20.90)	4 (0.90)		3.77	0.44	มาก	1
ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)								
16.การหักค่าลดหย่อน ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ไม่เกิน 15% ของเงิน	338 (76.80)	56 (12.70)	41 (9.30)	5 (1.10)	3.65	0.69	มาก	7
ปัจจัยเกี่ยวกับดอกเบี้ยจากการซื้อ/เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์								
17.ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงิน ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท	391 (88.90)	44 (10.00)	5 (1.10)		3.76	0.66	มาก	2
ปัจจัยค่าอุปการะเลี้ยงดู บิดามารดา								
18. ค่าลดหย่อนบิดามารดา กรณีผู้มีเงินได้และคู่สมรสที่มีเงินได้รวมคำนวณภาษี หรือคู่สมรสไม่มีเงินได้ อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ผู้มีเงินได้	306 (69.50)	74 (16.80)	45 (10.20)	15 (3.40)	3.52	0.81	มาก	12

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี
(ต่อ)

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				X _i	SD	ระดับ ความ คาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
และ คู่สมรสมีสิทธิหักลดหย่อนค่า อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาได้คน ละ 30,000 บาท มีความ เหมาะสม								
ปัจจัยค่าเงินบริจาค								
19.เงินบริจาคของจำนวนเงินที่ได้ จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10	201 (45.70)	162 (36.80)	73 (16.60)	4 (0.90)	3.20	0.76	มาก	18
ปัจจัยค่าเงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา								
20.เงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา ได้แก่ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อ สนับสนุนการศึกษา มีสิทธิหัก ลดหย่อนได้ 2 เท่าของจำนวนเงิน ที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10	209 (47.50)	216 (49.10)	15 (3.40)		3.44	0.56	มาก	17
ปัจจัยค่าเบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา								
21.เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา (ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท) จำนวน 15,000 บาท มี ความเหมาะสม	322 (73.20)	118 (26.80)			3.73	0.44	มาก	3
ปัจจัยค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ								
22.ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ 60,000 บาท มีความเหมาะสม	328 (74.50)	33 (7.50)	39 (8.90)	40 (9.10)	3.47	0.98	มาก	15

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี
(ต่อ)

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				X _i	SD	ระดับ ความ คาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
ปัจจัยเงินสมทบประกันสังคม								
23. เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่าย เข้ากองทุนประกันสังคม 7,500 บาท มีความเหมาะสม	312 (70.90)	15 (3.40)	113 (25.70)		3.45	0.87	มาก	16
ปัจจัยค่าบริการนำเที่ยว/ค่าที่พัก และค่าบริการต่างๆ								
24. ค่าบริการนำเที่ยวและ มัคคุเทศก์ หรือ ค่าที่พักให้ผู้ ประกอบธุรกิจโรงแรม จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม	249 (56.60)	191 (43.40)			3.13	0.99	มาก	20
25. ค่าใช้จ่ายกินเที่ยวช่วงเทศกาล สงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2559 สามารถหัก ลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่ เกิน 15,000 บาท มีความ เหมาะสม	88 (22.00)	192 (48.00)	33 (14.80)		3.66	0.61	มาก	6
26. ค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการใน ประเทศ ให้แก่ผู้ประกอบการจด ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม	271 (61.60)	121 (27.50)	48 (10.90)		3.50	0.68	มาก	13

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี (ต่อ)

ปัญหา	ระดับความคิดเห็น				X	SD	ระดับความคาดหวัง	ลำดับที่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
27.ค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จากผู้ประกอบการจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่มระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท	191 (43.40)	96 (21.80)	153 (34.80)		3.08	0.88	มาก	21
รวม					3.57	0.12	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ข้อมูลความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษีในภาพรวม มี ค่าเฉลี่ยของความคาดหวัง ระดับ มาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.57 เมื่อทำการวิเคราะห์ ในรายข้อเกี่ยวกับ การลดหย่อนทางภาษี พบว่า อันดับ 1คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อน ชื่อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้เบี่ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ไม่เกิน 15% ของเงินได้ ไม่เกิน 200,000 บาทมีความเหมาะสม มีความคาดหวัง มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.77 รองลงมา พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับดอกเบี้ยจากการซื้อ/เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์มีความคาดหวัง เกี่ยวกับ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงิน ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท ระดับความคาดหวัง มาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 นอกจากนี้ยังพบ ความคาดหวังเกี่ยวกับ เบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดา (ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท) จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม นั้นมีระดับความคาดหวัง มาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 นอกจากนี้ ยังมีผู้ตอบสอบถาม ปัจจัยค่าเบี่ยประกันสุขภาพบิดามารดา ยังมีความคาดหวัง ในการหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษาเฉพาะภายในประเทศให้ลดหย่อนเพื่อการศึกษา

ความเหมาะสม มีระดับความคาดหวัง มาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 นอกจากนั้นพบว่า ความคาดหวัง น้อยที่สุด ปัจจัยค่าบริการนำเที่ยว/ค่าที่พัก และค่าบริการต่างๆ คือความคาดหวังจากค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท มีระดับความคาดหวัง มาก ระดับค่าเฉลี่ย 3.08

4.3 การทดสอบสมมติฐานลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี

จากงานวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ โดยผู้วิจัย ได้ทำการ ทดสอบ เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และ รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

4.3.1 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับเพศแตกต่างกันจะมีความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี

ตารางที่ 4.3 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับ เพศต่อความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี

รายการ	เพศ	จำนวน	\bar{x}	SD	t	Sig.
ความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี	ชาย	160	3.99	0.11	-0.568	0.25
	หญิง	280	3.99	0.08	-0.528	

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษีไม่แตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ แตกต่าง
กันจะมีความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี

ตารางที่ 4.4 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือนต่อ
ความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี

ปัจจัย ประชากรศาสตร์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
อายุ	Between Groups	0.002	1	0.002	0.00	0.97
	Within Groups	481.27	438	1.098		
	Total	481.272	439			
ระดับการศึกษา	Between Groups	0.20	1	0.2043	0.52	0.47
	Within Groups	172.520	438	0.39388		
	Total	172.725	439			
สถานภาพ	Between Groups	0.015	1	0.0152	0.04	0.84
	Within Groups	169.327	438	0.3865		
	Total	169.343	439			
อาชีพ	Between Groups	0.060	1	0.0608	0.09	0.76
	Within Groups	285.311	438	0.6513		
	Total	285.372	439			
รายได้ต่อเดือน	Between Groups	0.154	1	0.1542	0.62	0.43
	Within Groups	108.53	438	0.2478		
	Total	108.69	439			

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และ รายได้ ได้มีการทดสอบปัจจัยประชากรศาสตร์ แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี ไม่แตกต่างกันเนื่องจาก มีค่านัยสำคัญเกิน .05

4.4 ข้อเสนอแนะ

ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษีจากผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้มีการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี โดยมีการสรุปประเด็น จากข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรปรับปรุงงานด้านภาษีให้ทันต่อเหตุการณ์และศึกษาแนวโน้มของภาษีไม่ให้มีช่องว่าง
2. เพิ่มระยะเวลาในการจัดทำภาษีอากรให้มากขึ้น
3. ติดตามหรือเข้ารับการอบรม – สัมมนาเกี่ยวกับภาษีอากรเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและหาคู่มือแก้ไขปัญหาทางภาษีที่พบบ่อยให้ลูกค้าได้ปฏิบัติ
4. ควรผลักดันการหักค่าใช้จ่ายตาม ม.40(1)-(2) ให้เพิ่มขึ้น
5. สิทธิประโยชน์ทางภาษี ให้มีความเข้าใจง่าย เช่น ลดอัตราภาษี, การเพิ่มค่าใช้จ่าย, ไม่ต้องมีหลักเกณฑ์ซับซ้อน อ่านเข้าใจง่าย ๆ
6. ประมวลรัษฎากรฉบับใหม่ ควรสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนให้ตระหนักถึงผลดี ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษี ว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของประชาชนชาวไทย ส่วนการชำระภาษีนั้นขึ้นอยู่กับเงินได้ การหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน ซึ่งเป็นไปตามหลักประมวลรัษฎากรนั้น เมื่อคำนวณแล้วมีภาษีที่ต้องชำระหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
7. ค่าลดหย่อนให้หักรวมอัตราร้อยละของรายได้หรือเลือกใช้สิทธิ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี” วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี 2) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบของลักษณะทางประชากรศาสตร์ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการหักลดหย่อนทางภาษี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคคลธรรมดาผู้เสียภาษีเงินได้ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร โดยเลือกจากเขตที่มีความหนาแน่นของประชากรจากมากไปหาน้อย 20 อันดับแรก ได้แก่ เขตสายไหม เขตบางแค เขตบางเขน เขตคลองสามวา เขตบางขุนเทียน เขตลาดกระบัง เขตดอนเมือง เขตประเวศ เขตหนองจอก เขตจตุจักร เขตจอมทอง เขตหนองแขม เขตบางกะปิ เขตบึงกุ่ม เขตมีนบุรี เขตภาษีเจริญ เขตบางซื่อ เขตดินแดง เขตลาดพร้าว เขตทุ่งครุ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน จากประชากรทั้งหมด 3,125,564 คน ได้คำนวณจากสูตรของ (Taro Yamane) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษีโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และใช้การวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ในการทดสอบ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี ข้อมูลความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อนทางภาษี ทำการสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 280คน คิดเป็นร้อยละ 63.60ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะดับ

การศึกษาปริญญาตรี จำนวน 245 คัด คิดเป็นร้อยละ 55.70 สถานภาพส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพ สมรส จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 61.10 อาชีพส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพ รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 รองลงมาจะประกอบอาชีพ พนักงานเอกชน 148 คิดเป็นร้อยละ 33.60 รายได้ต่อเดือน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 35,000 บาทขึ้นไป เป็นจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50

5.1.2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี

ความคาดหวัง ในเรื่องของการหักค่าลดหย่อน ของบุคคลธรรมดา ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อน ชื่อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้เบี่ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ไม่เกิน 15% ของเงินได้ ไม่เกิน 200,000 บาทมีความเหมาะสม มีความคาดหวัง มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.77 รองลงมา พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับดอกเบี้ยจากการซื้อ/เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์มีความคาดหวัง เกี่ยวกับ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงิน ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท ระดับความคาดหวัง มาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 ความคาดหวังน้อยที่สุด ปัจจัยค่าบริการนำเที่ยว/ค่าที่พัก และ ค่าค่าบริการต่างๆ คือความคาดหวังจากค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท มีระดับความคาดหวัง มาก ระดับค่าเฉลี่ย 3.08

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี ข้อมูลความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะมีความคาดหวังเกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อนของบุคคลธรรมดามากที่สุด เกี่ยวกับ การจัดซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้เบี่ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ไม่เกิน 15% เป็นเรื่องการลงทุน อีกทั้ง ความคาดหวัง เกี่ยวกับ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงิน ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท สอดคล้องกับงานวิจัย ขนิษฐา นิลรัตน์นันท และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2556) ระดับความคาดหวังมาก นอกจากนี้ยังพบ ความคาดหวังเกี่ยวกับ เบี่ยประกันสุขภาพบิดามารดา (ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท) จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม สอดคล้องกับ ผาณิต นิตินันท์ประภาศ (2556) ที่ให้ความสำคัญกับการหักค่าลดหย่อน

เกี่ยวกับบิดามารดาของผู้มีเงินได้ อีกทั้ง ยังมีความคาดหวัง ในการหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้ เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และยังศึกษาอยู่ ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษาเฉพาะ ภายในประเทศให้ลดหย่อนเพื่อการศึกษาที่มีความเหมาะสม กับการหักค่าลดหย่อนเกี่ยวกับบุตร เมื่อทำ การวิเคราะห์รายข้อ เกี่ยวกับ นโยบายพิเศษ ของรัฐ พบรัฐสนับสนุน ให้นำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าบริการนำ เที่ยวและมัดคฤเทศก์ หรือ ค่าที่พักให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม อีกทั้ง ค่าใช้จ่ายกินเที่ยวช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท มีความเหมาะสม ค่าซื้อสินค้า หรือค่าบริการในประเทศ ให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 15,000 บาท มีความ เหมาะสม และ ค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จาก ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท สอดคล้องกับงานวิจัย พิษุณ อุตัย รัตน์ (2558) ที่พบว่ามีการเพิ่มค่าใช้จ่ายเงินได้มีผลให้ระดับความยินยอมในการเสียภาษีลดลง เพราะการ เพิ่มอัตราการหักค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้นเพียงใด ย่อมเป็นผลให้จำนวนเงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่าย และ ค่าลดหย่อนแล้วน้อยลง อีกทั้ง ความคาดหวังในความชัดเจนในการจ่ายคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย นั้นวิเคราะห์ แล้ว มีค่าเฉลี่ยน้อย เมื่อเทียบกับ ความคาดหวังในค่าลดหย่อนอื่น อีกทั้ง เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เสีย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ โดยผู้วิจัย ได้ทำการ ทดสอบ เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และ รายได้ พบว่า ปัจจัยทั้งหมดนั้นไม่มีความ แตกต่าง ระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 อาจเป็นเพราะ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เห็นความสำคัญของค่า ลดหย่อนของผู้เสียภาษีบุคคลธรรมดา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา นิลรัตนานนท์ และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์ (2556) ที่เห็นความสำคัญสิทธิประโยชน์ทางภาษีของบุคคลธรรมดา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ ข้อค้นพบเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มี ต่อรายการหักลดหย่อนทางภาษี ข้อมูลความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการลงทุนมาก แต่ ยังมีความคาดหวังในลำดับสุดท้าย เกี่ยวกับ ปัจจัยค่าบริการนำ เที่ยว/ค่าที่พัก และค่าบริการต่างๆ น้อยมาก โดยเฉพาะการสนับสนุนสินค้า ซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) เพราะมีความคาดหวังน้อยอีกทั้ง จำนวนเงิน 15,000 บาทที่ไปลดหย่อนได้นั้นอาจไม่เพียงพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาในเขตการค้าสำคัญอื่น ๆ เช่น จังหวัดในเขตปริมณฑล จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดภูเก็ต เป็นต้นควรนำสื่อนี้ไปทำการวิจัยเพื่อวัดประสิทธิภาพของสื่อต่อไป

5.3.2.2 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ปัญหาด้านภาษีอากร ของนิติบุคคล

บรรณานุกรม

- กรกนก วงศ์พันธุ์เศรษฐ์. (2535). *ความเข้าใจตนเองต่อความคาดหวังการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง*. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมการปกครอง. กระทรวงมหาดไทย. *รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และรายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2557*. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2558, จาก http://stat.dopa.go.th/xstat/pop55_1.html2557.
- กรมสรรพากร. *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*. ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2558, จาก <http://www.rd.go.th/publish/309.0.html>
- _____. *วิธีการออกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี 2557*. ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2558, จาก http://www.rd.go.th/fileadmin/tax_pdf/pit/Ins91_57_261257.pdf
- _____. *รายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปีภาษี 2557*. ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2558, จาก http://www.rd.go.th/fileadmin/tax_pdf/pit/Ins91_57_261257.pdf
- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2557). *ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2557*. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- กัลยา วานิชย์ปัญญา. (2546). *การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกศสินี กลั่นบุศย์. (2540). *ความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต่อการบริการของโรงพยาบาล เอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์. (2521). *ทฤษฎีภาษีเงินได้และภาษีเงินได้ของไทย*. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- ขนิษฐา นิลรัตนานนท์ และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์. (2556). *ความพึงพอใจเกี่ยวกับนโยบายสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ ประเภทเงินเดือน*. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 9(26), 44-60.
- ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. (2541). *คู่มือการศึกษาวิชา กฎหมายภาษีอากร (Vol. 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.

- ชินานุตม์ แก้วรัตนกุล. (2549). **ลักษณะประชากรศาสตร์ การรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารทางการตลาด และพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมของนักลงทุนทั่วไปในกรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุตินันท์ ต้นรุ่งเรืองพร. (2545). **การศึกษาความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้ของหน่วยการจัดเก็บภาษี กรมสรรพากร. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์).** กรุงเทพฯ. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธมลวรรณ ศรีคำ. (2550.) **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ของบริษัทจัดการกองทุนพริมาเวสต์ จำกัด ผ่านบริการจัดจำหน่ายของ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นราศรี ไวนิชกุล และ ชุศักดิ์ อุดมศรี. (2545). **ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจฉบับปรับปรุงแก้ไข (Vol. 13).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา สัตยธรรม. (2550). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา: บริษัท วาย เอช เอส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- ปรีดา นาคเนาทิม. (2532). **เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ผาณิต นิตินันท์ประภาศ. (2556). **ความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีโดยรัฐกับ การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีรายได้. วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ.**
- พิชญะ อุทัยรัตน์. (2558). **การแก้ไขปรับปรุงประมวลรัษฎากรและอนุบัญญัติเพื่อสร้างความสมัครใจ ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการ, 2 (1), 1-14.**
- พิชยากร กาศสกุล. (2545). **ความคาดหวังด้านคุณภาพบริการของผู้มารับบริการในโรงพยาบาลราชวิถี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- รักชนก โสภาศิต. (2542). **การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาของ โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- รัตนา บุญรัตน์. (2547). **การกำกับดูแลผู้เสียภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง. บัณฑิตวิทยาลัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- วชิรา หล้าประมุล. (2546). **การศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้สรรพากร สำนักงานสรรพากรจังหวัด เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

- วิใจ ตระกูลมัยผล. (2541). **การศึกษาความรู้และเจตคติของผู้เสียภาษีที่มีต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิภา คิตเมตตากุล. (2549). **ทัศนคติของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)**. ภาคนิพนธ์ บธ.ม., กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2552). **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์เน้นสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกาวดี ดวงเด่น. (2538). **การศึกษาคุณภาพบริการพยาบาลที่ผู้ป่วย คาดหวังและที่พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยรับรู้ความคาดหวังของผู้ป่วย โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพฯ** . วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน.
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์. . (2541). **การวางแผนภาษีอากร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชา ทุน ความ บัญชีและธุรกิจ.
- สุภัคธัญญาณี สุขสำราญ. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและความคาดหวังของผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชน**. สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- แสงจันทร์ พิทักษ์กำพล. (2545). **กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรของติมกำกับดูแล**. สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การภาษีอากร). กรุงเทพฯ : ภาควิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรวรรณ พจนานูรัตน์. (2547). **กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร (Vol. 1)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Bollen, N. (2006). *Mutual fund attributes and investor behavior*. **Journal of Financial and Quantitative Analysis**, forthcoming.
- Shoup, C. S. (1989). *Rules for Distributing a Free Government Service Among Areas of a City*. **National Tax Journal**, 42(2), 103-121.
- Stotsky, Janet G. ;& Asegedech Woldemariam (September , 1997). *Tax Effort in Sub-Saharan Africa*. IMF Working Paper.

Luna and Alexander. (January 31, 2005). *State-Sponsored College 529 Plans: The Influence of Tax and Non-Tax Factors on Investors' Choice*. **The Journal of the American Taxation Association: Supplement 2005**, Vol. 27, No. s-1, pp. 51-54.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี

คำชี้แจง

โปรดตอบคำถามทุกส่วนและทุกข้อให้ครบถ้วน โดยกรอกข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้ และทำเครื่องหมาย ✓ สำหรับคำตอบที่ถูกต้อง หรือสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักค่าลดหย่อนทางภาษี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) 20-30 ปี

2) 31-40 ปี

3) 40-50 ปี

4) มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

2) ปริญญาตรี

3) สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

1) โสด

2) สมรส

3) อื่นๆ

5. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพใด

1) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

2) พนักงานเอกชน

3) ผู้รับจ้างอาชีพอิสระ/เจ้าของกิจการ

4) อื่น ๆ

6. รายได้ต่อเดือน

1) ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน

2) 15,000-30,000 บาทต่อเดือน

3) 35,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เกี่ยวกับรายการหักลดหย่อนทางภาษี โดยแบ่งระดับของปัญหาการให้บริการ ดังนี้ 4 หมายถึง ระดับระดับความคาดหวังระดับมาก 3 หมายถึง ระดับระดับความคาดหวังระดับปานกลาง 2 หมายถึง ระดับระดับความคาดหวังระดับเล็กน้อย, 1 หมายถึง ระดับระดับความคาดหวังน้อยมาก

ลำดับที่	การหักค่าลดหย่อน	ระดับความคาดหวัง			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1
ปัจจัยเกี่ยวกับผู้มีรายได้					
1	การหักค่าลดหย่อนที่กฎหมายกำหนด มีความเหมาะสม				
2	มีความยุติธรรมในการหักค่าใช้จ่ายของผู้มีรายได้				
3	ความถูกต้องและความเพียงพอของเอกสารหลักฐานทางภาษีอากร				
4	มีความชัดเจนในการจ่ายคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย				
5	การหักค่าลดหย่อนผู้มีเงินอยู่ในประเทศไทยถึง 180 วัน มีความเหมาะสม				
ปัจจัยเกี่ยวกับสามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้					
6	การหักค่าลดหย่อนเป็นสามีหรือภรรยาผู้มีรายได้ จำนวน 30,000 มีความเหมาะสม				
7	การหักค่าลดหย่อนเป็นสามีหรือภรรยาชอบด้วยกฎหมาย การสมรส ไม่ครบปีภาษีก็มีสิทธิหักลดหย่อนได้เหมาะสม				
ปัจจัยเกี่ยวกับบุตร					
8	การหักลดหย่อนบุตร ให้หักสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมายมีความเหมาะสม				
9	การหักลดหย่อนบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้มีความเหมาะสม				

ลำดับที่	การหักค่าลดหย่อน	ระดับความคาดหวัง			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1
ปัจจัยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร					
10	การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา เฉพาะภายในประเทศให้ลดหย่อนเพื่อการศึกษาที่มีความเหมาะสม				
ปัจจัยเกี่ยวกับเบี้ยประกันชีวิต					
11	มีความเหมาะสมเบี้ยประกันภัยที่ผู้มีเงินได้จ่ายไปในปีภาษีจ่ายจริง โดยส่วนแรกหักได้ 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท หักได้ไม่เกินเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย แต่ไม่เกิน 90,000 บาท				
ปัจจัยเกี่ยวกับเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ					
12	มีความเหมาะสมการหักค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญของผู้มีเงินได้หักค่าลดหย่อนได้ในอัตราร้อยละ 15 ของเงินได้ที่นำมาเสียภาษีเงินได้ในแต่ละปี				
13	สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มีการประกันชีวิตและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษีให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเบี้ยประกันที่จ่ายสำหรับการประกันชีวิตของสามีจำนวน ไม่เกิน 100,000 บาท				
ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.)					
14	เงินสะสม ที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท เป็นเงินที่ได้รับยกเว้นภาษีมีความเหมาะสม				

ลำดับที่	การหักค่าลดหย่อน	ระดับความคาดหวัง			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1
ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)					
15	การหักค่าลดหย่อน ซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ไม่เกิน 15% ของเงินได้เบี่ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ไม่เกิน 15% ของเงินได้ ไม่เกิน 200,000 บาทมีความเหมาะสม				
ปัจจัยเกี่ยวกับกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)					
16	การหักค่าลดหย่อน ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) ไม่เกิน 15% ของเงิน				
ปัจจัยเกี่ยวกับดอกเบี้ยจากการซื้อ/เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์					
17	ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม การยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการกู้ยืมเงิน ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท				
ปัจจัยค่าอุปการะเลี้ยงดู บิดามารดา					
18	ค่าลดหย่อนบิดามารดา กรณีผู้มีเงินได้และคู่สมรสที่มีเงินได้รวมคำนวณภาษี หรือคู่สมรสไม่มีเงินได้ อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ผู้มีเงินได้และ คู่สมรสมีสิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาได้คนละ 30,000 บาท มีความเหมาะสม				
ปัจจัยค่าเงินบริจาค					
19	เงินบริจาคของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10				
ปัจจัยค่าเบี่ยประกันสุขภาพบิดามารดา					
21	เบี่ยประกันสุขภาพบิดามารดา (ที่มีรายได้ไม่เกินปีละ 30,000 บาท) จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม				

ลำดับที่	การหักค่าลดหย่อน	ระดับความคาดหวัง			
		มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		4	3	2	1
ปัจจัยค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ					
22	ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ 60,000 บาท มีความเหมาะสม				
ปัจจัยเงินสมทบประกันสังคม					
23	เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม 7500 บาท มีความเหมาะสม				
ปัจจัยค่าบริการนำเที่ยว/ค่าที่พัก และค่าบริการต่างๆ					
24	ค่าบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ หรือ ค่าที่พักให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม				
25	ค่าใช้จ่ายกินเที่ยวช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท มีความเหมาะสม				
26	ค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการในประเทศ ให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 15,000 บาท มีความเหมาะสม				
27	ค่าซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP: One Tambon One Product) จากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท				

ส่วนที่ 3 ท่านแสดงความคาดหวังของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการหักลดหย่อนทางภาษี
อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ.2557

ตาราง รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ.2557

เขต	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	บ้าน (หลัง)
กรุงเทพมหานคร	2,695,519	2,996,765	5,692,284	2,672,423
เขตสายไหม	91,547	102,964	194,511	92,755
เขตบางแค	89,851	102,115	191,966	79,524
เขตบางเขน	90,960	99,699	190,659	97,256
เขตคลองสามวา	84,976	93,982	178,958	73,481
เขตบางขุนเทียน	82,163	90,981	173,144	80,667
เขตลาดกระบัง	80,628	87,681	168,309	80,578
เขตดอนเมือง	83,909	84,288	168,197	69,239
เขตประเวศ	78,671	87,693	166,364	78,953
เขตหนองจอก	79,435	83,163	162,598	56,769
เขตจตุจักร	75,228	85,138	160,366	99,740
เขตจอมทอง	74,894	81,136	156,030	63,846
เขตหนองแขม	71,781	81,394	153,175	57,298
เขตบางกะปิ	67,974	80,990	148,964	97,866
เขตบึงกุ่ม	66,737	78,777	145,514	69,412
เขตมีนบุรี	65,915	73,856	139,771	54,306
เขตภาษีเจริญ	60,665	68,573	129,238	51,625
เขตบางซื่อ	61,014	67,981	128,995	54,651
เขตดินแดง	59,275	67,985	127,260	56,790
เขตลาดพร้าว	55,637	66,559	122,196	53,475
เขตทุ่งครุ	56,184	63,165	119,349	47,824
เขตสวนหลวง	54,805	63,566	118,371	65,869
เขตบางกอกน้อย	55,877	60,776	116,653	47,103
เขตธนบุรี	54,533	60,797	115,330	50,554
เขตวังทองหลาง	52,489	61,756	114,245	58,316
เขตหลักสี่	51,480	56,317	107,797	48,135

เขต	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	บ้าน (หลัง)
เขตคลองเตย	51,568	55,653	107,221	64,083
เขตบางบอน	51,309	55,831	107,140	48,301
เขตดลิ่งชัน	49,911	55,946	105,857	39,296
เขตดุสิต	55,627	48,767	104,394	32,342
เขตบางพลัด	44,738	52,049	96,787	45,819
เขตบางนา	44,408	49,907	94,315	57,272
เขตสะพานสูง	42,817	49,918	92,735	34,807
เขตพระโขนง	42,558	49,890	92,448	49,760
เขตบางคอแหลม	44,188	48,085	92,273	36,406
เขตคันนายาว	42,950	49,144	92,094	39,812
เขตราชบุรีบูรณะ	40,759	44,122	84,881	34,220
เขตวัฒนา	39,391	44,129	83,520	64,637
เขตสาทร	39,185	43,247	82,432	39,578
เขตยานนาวา	38,378	42,465	80,843	49,364
เขตห้วยขวาง	36,551	43,451	80,002	65,131
เขตทวีวัฒนา	35,973	41,148	77,121	31,337
เขตคลองสาน	35,192	40,032	75,224	37,448
เขตราชเทวี	35,411	38,379	73,790	44,095
เขตพญาไท	35,841	36,362	72,203	39,193
เขตบางกอกใหญ่	33,082	36,921	70,003	26,798
เขตพระนคร	26,695	28,678	55,373	19,258
เขตปทุมวัน	23,738	27,819	51,557	27,734
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	23,950	25,330	49,280	19,529
เขตบางรัก	21,881	24,591	46,472	26,937
เขตสัมพันธวงศ์	12,790	13,569	26,359	13,234

ที่มา: ระบบสถิติทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย